

I. DISPOSICIÓNS XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

6621 *Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, polo que se aproban medidas en materia de enerxía e noutros ámbitos para a reactivación económica.*

I

A raíz da declaración pola Organización Mundial da Saúde da pandemia internacional provocada polo COVID-19, o pasado 11 de marzo numerosos países, e entre eles España, tiveron que reaccionar de maneira urxente ante a rápida propagación da citada pandemia, impulsando diversas medidas que amortezan o seu impacto económico en todos os sectores produtivos do país, así como no seu ámbito social, especialmente na protección do emprego, o mantemento das rendas na unidade familiar e a atención dos cidadáns en situación máis vulnerable.

Pola súa vez, o Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, declarou o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, que inclúe, entre outras cuestións, importantes limitacións á liberdade de circulación, cos efectos inherentes que comporta nos traballadores, tanto autónomos como por conta allea, no sector empresarial e nos cidadáns.

Nestas circunstancias excepcionais, a política enerxética debe estar orientada, tendo en conta o seu obxecto e ámbito de aplicación na actual transición enerxética, a impulsar unha serie de medidas que favorezan a recuperación económica, a mobilización de recursos financeiros tanto nacionais como da Unión Europea, a creación de emprego sustentable e a necesaria colaboración entre as políticas orzamentarias, monetarias, financeiras e estruturais.

No contexto da emerxencia sanitaria e o seu determinante impacto económico, debemos analizar a situación climática actual, que pretende impulsar o proceso de transición do sistema enerxético español cara a un climaticamente neutro, descarbonizado, cun impacto social que sexa xusto e beneficie os cidadáns máis vulnerables. Neste sentido, presentouse recentemente na Conferencia das Nacións Unidas sobre Cambio Climático de 2019 (Cumio do clima COP 25) o Pacto verde europeo «*Green Deal*», que se configura como a folla de ruta climática na Unión Europea para os próximos anos, e comprenderá todos os sectores da economía, especialmente os do transporte, a enerxía, a agricultura, os edificios e as industrias, como as da siderurxia, o cemento, as TIC, os téxtiles e os produtos químicos.

Os efectos do COVID-19 sobre a economía e sobre o sistema enerxético, lonxe de supor unha ameaza para a necesaria descarbonización das economías, representan unha oportunidade para acelerar a dita transición enerxética, de maneira que os investimentos en renovables, eficiencia

enerxética e novos procesos produtivos, coa actividade económica e o emprego que estas levarán asociadas, actúen a modo de panca verde para a recuperación da economía española.

A necesidade de impulsar a axenda de descarbonización e sustentabilidade como resposta á crise é compartida no ámbito europeo e, neste contexto, España está en condicións de liderar este proceso, aproveitando as vantaxes competitivas do noso país en ámbitos como a cadea de valor industrial das enerxías renovables, a eficiencia enerxética ou a dixitalización.

Pola súa vez, debido ao papel fundamental da electricidade no proceso de descarbonización da economía, é condición indispensable garantir o equilibrio e a liquidez do sistema eléctrico, que se viron ameazados nos últimos tempos por factores conxunturais, como a caída brusca da demanda e os prezos como consecuencia da crise do COVID-19.

Cómpre, por isto, adoptar con carácter urxente as medidas regulatorias que permitan superar as barreiras advertidas no proceso de transición enerxética e dotar dun marco atractivo e certo para os investimentos, impulsando o proceso de reactivación económica e a súa electrificación e a implantación masiva de enerxías renovables, ao tempo que se respecta o principio de sustentabilidade do sistema eléctrico.

As medidas contidas nesta norma configúranse coa finalidade de garantir unha transición enerxética, limpa, xusta, fiable e economicamente competitiva, especialmente importante no escenario que se presenta unha vez superado o estado de alarma. Polo tanto, é ineludible abordar con carácter inmediato diversas medidas que se expoñen a continuación e, para unha adecuada explicación sistemática, as materias reguladas neste real decreto lei divídense en catro grandes bloques, que comprenden os títulos I a III, xunto coas disposicións da parte final que completan este marco.

Por outra parte, o título IV comprende unha serie de medidas para a reactivación da actividade económica e o emprego en diferentes ámbitos.

II

O presente real decreto lei consta dun preámbulo e unha parte dispositiva estruturada en catro títulos que comprenden doce artigos, seis disposicións adicionais, tres disposicións transitorias, nove disposicións derradeiras e un anexo.

O primeiro bloque refírese a diversas medidas para o desenvolvemento ordenado e impulso das enerxías renovables, que inclúe a regulación do acceso e conexión, para ordenar unha cantidade moi elevada de solicitudes de acceso á rede eléctrica por instalacións de enerxías renovables, que están absorbendo a capacidade de evacuación da rede, cos riscos inherentes a esta situación. En concreto, converteuse no recurso escaso que limita e condiciona o despregamento da nova xeración renovable.

Deste modo, o artigo 1 regula as condicións para manter o acceso e conexión ás redes de transporte e distribución de electricidade, atendendo á viabilidade técnica e á solidez dos proxectos, en función do cumprimento

dos sucesivos fitos administrativos que son necesarios para a súa autorización e execución.

Para estes efectos, os prazos máximos que se establecen para o cumprimento dos distintos fitos teñen en conta, por un lado, a antigüidade do permiso e, por outro, a natureza do trámite administrativo de que se trate. Así, distínguense catro cohortes de permisos de acceso: os concedidos con anterioridade á entrada en vigor da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico; os concedidos desde a entrada en vigor desta e até o 31 de decembro de 2017; os concedidos desde o 1 de xaneiro de 2018 e até a entrada en vigor deste real decreto lei e, por último, os que se concedan tras a entrada en vigor desta norma.

Para o primeiro bloque de permisos optouse por non establecer ningún fito administrativo xa que a disposición transitoria oitava da Lei 24/2013, do 26 de decembro, xa regula a súa caducidade.

Para o segundo conxunto, que constitúen os permisos de maior antigüidade carentes na actualidade dunha regulación expresa e clara sobre a súa caducidade, establécense uns fitos cun primeiro prazo máis exixente, que permitirá liberar case inmediatamente aquela capacidade que non estea vinculada a un proxecto minimamente maduro, pero non impedirá continuar coa tramitación daqueles proxectos firmes e viables. Para estes efectos, a norma establece para estes permisos unha vixencia total máxima de cinco anos a partir da entrada en vigor deste real decreto lei, en coherencia co anticipado no artigo 33.8 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Para o terceiro e cuarto bloque de permisos establécense os mesmos fitos e prazos, ben que estes prazos computarán desde momentos distintos: para os permisos obtidos antes da entrada en vigor do real decreto lei, farano desde esta data; para os que se concedan despois, os prazos computarán desde a data de obtención do permiso.

O incumprimento dos fitos suporá a caducidade automática dos permisos e a execución inmediata das garantías económicas presentadas para a tramitación da solicitude de acceso ás redes de transporte e distribución, ben que se exceptúan do anterior aqueles casos en que, por causas non imputables ao promotor, non se producise unha declaración de impacto ambiental favorable.

Trátase dunha regulación proporcional e ponderada ao fin perseguido e que ten en conta as circunstancias distintas das distintas cohortes de permisos, o que xustifica que os prazos que se exixen non sexan os mesmos para un permiso outorgado a finais de 2013 –polo que xa transcorreron máis de 6 anos desde a súa concesión– que para un permiso concedido apenas uns días antes da entrada en vigor desta norma.

Non obstante, en todos os casos se dá a opción aos titulares dos permisos de renunciar a estes nun prazo de tres meses desde a entrada en vigor da norma, e procédese á devolución das garantías económicas presentadas.

Con esta regulación evítarase atrasar ou paralizar un elevado número de proxectos solventes e, en particular, impedir o acompañamento dos novos investimentos aos procesos de peche de centrais.

Neste bloque tamén se aborda un novo mecanismo de concorrencia competitiva para proxectos de enerxía renovable, que permitirá dotar estas tecnoloxías dun marco retributivo predicible e estable. Deste modo, as futuras poxas cumprirán un triplo obxectivo, xa que permitirán avanzar cara á descarbonización da economía, impulsando os investimentos e reducindo o custo da enerxía eléctrica, obxectivos, estes últimos, de especial interese na situación económica xerada polo COVID-19.

Habílitase o Goberno para establecer outro marco retributivo, alternativo ao réxime retributivo específico, co obxecto de favorecer a previsibilidade e estabilidade nos ingresos e financiamento das novas instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovable que se constrúan, o que é imprescindible para impulsar o desenvolvemento de novos proxectos renovables coa urxencia que resulta necesaria para alcanzar os compromisos comunitarios e internacionais asumidos por España nesta materia.

Adicionalmente, este novo marco retributivo constitúese como o mellor mecanismo para dar traslado aos consumidores, de forma directa, dos aforros asociados á incorporación ao sistema eléctrico de nova potencia renovable con baixos custos de xeración. Para isto, o referido marco retributivo outorgarase mediante un mecanismo de concorrencia competitiva en que a variable sobre a que se ofertará será o prezo de retribución da enerxía.

A prol de manter un parque de xeración equilibrado, que maximice a penetración de tecnoloxías renovables non xestionables sen risco para a estabilidade do sistema eléctrico, así como unha correcta programación na senda de penetración de renovables, os procedementos de concorrencia competitiva que se convoquen, que deberán estar orientados á eficiencia en custos, poderán distinguir entre distintas tecnoloxías de xeración en función das súas características técnicas, tamaño, niveis de xestionabilidade, criterios de localización, madurez tecnolóxica e aqueloutros que garantan a transición cara a unha economía descarbonizada. Igualmente, poderanse establecer mecanismos co obxecto de considerar as particularidades das comunidades de enerxías renovables e das instalacións de pequena magnitude e proxectos de demostración para efectos do outorgamento do novo marco retributivo.

Na Unión Europea fixéronse obxectivos en materia de enerxías renovables como parte da súa política de acción climática en dous horizontes temporais, 2020 e 2030. Estes horizontes foron desenvolvidos con obxectivos específicos en distintos marcos:

- O Paquete clima e enerxía 2020, que contén lexislación vinculante que garantirá o cumprimento dos obxectivos climáticos e de enerxía asumidos pola UE para 2020. En materia de enerxías renovables o obxectivo vinculante é do 20 % en 2020.

– O Marco enerxía e clima 2030, que recolle unha serie de metas e obxectivos políticos para toda a UE durante o período 2021-2030. Cada Estado membro debe presentar o seu plan nacional integrado de enerxía e clima 2021-2030, onde tamén é necesario incluír obxectivos en materia de enerxías renovables en fitos intermedios 2022, 2025, 2027 e 2030.

O próximo PNIEC 2021-2030 establece como obxectivo para o ano 2030 que as enerxías renovables representen un 42 % do consumo de enerxía final en España. De forma congruente co dito obxectivo, o plan define unha serie de obxectivos intermedios para a cota de participación das enerxías renovables, situándoa nun 24 % para o ano 2022 e un 30 % para o ano 2025. Isto supón que a xeración renovable eléctrica deberá aumentar, segundo os datos recollidos no plan, nunhas 2.200 ktep no período 2020-2022 e en aproximadamente en 3.300 ktep no período 2022-2025, para o que será necesario un rápido aumento da potencia do parque de xeración a partir de fontes de enerxía renovable. No período 2020-2022 o parque renovable deberá aumentar en aproximadamente 12.000 MW e para o período 2020-2025 e arredor de 29.000 MW, dos cales aproximadamente 25.000 MW corresponden a tecnoloxía eólica e fotovoltaica.

Por outra parte, nos últimos tempos implementáronse en países do noso contorno mecanismos de concorrencia competitiva similares aos presentados neste real decreto lei, con resultados satisfactorios, que reflicten un prezo por unidade de enerxía xerada notablemente inferior aos prezos rexistrados no mercado eléctrico. A translación destes aforros económicos ao consumidor en xeral e á industria en particular resulta urxente para efectos de non pór obstáculos na competitividade da economía española.

O artigo 14 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, establece que, excepcionalmente, o Goberno poderá estipular un réxime retributivo específico para fomentar a produción a partir de fontes de enerxía renovables mediante unha retribución adicional aos ingresos pola venda da enerxía no mercado. Este réxime retributivo apóiase na premisa de que o custo de xeración das instalacións renovables é superior aos ingresos que obteñen pola venda da enerxía que xeran. Porén, o desenvolvemento tecnolóxico permitiu que certas tecnoloxías xeren enerxía eléctrica con custos inferiores ao prezo de mercado. Nestes casos, o réxime retributivo específico existente non permite trasladar aos consumidores a redución dos custos de xeración.

Polo anterior, cómpre unha norma con rango legal que habilite expresamente o Goberno a establecer novos sistemas de apoio para as tecnoloxías renovables, coherente coa evolución tecnolóxica e económica destas tecnoloxías e que traslade directamente os aforros ao consumidor de electricidade.

Á vista dos obxectivos definidos no PNIEC 2021-2030 e tendo en conta o longo período de maduración dos proxectos de tecnoloxías renovables, así como a redución de custos experimentada por estas tecnoloxías,

evidenciase a urxente necesidade de establecer novos mecanismos de impulso que permitan dotar as instalacións renovables dun marco retributivo predicible e estable, de forma que se favoreza o seu desenvolvemento.

Entre as medidas incluídas no primeiro bloque tamén se encontran varias disposicións que teñen como finalidade a mellora e simplificación na tramitación dos procedementos de autorización da construción, ampliación, modificación e explotación das instalacións eléctricas de produción, transporte e distribución, segundo o previsto no título VII do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.

As medidas referidas nos ámbitos da regulación do acceso e conexión e do marco retributivo para as renovables van permitir, como se explicou, impulsar o investimento en novas instalacións, xerando actividade económica e emprego na cadea de valor industrial.

Nesta reforma tamén se inclúe o concepto de modificación non substancial de instalacións de xeración que obtivesen autorización administrativa, conforme o artigo 53.2 da Lei 24/2013, do 26 de decembro; unicamente deberán obter a autorización de explotación, logo da acreditación do cumprimento das condicións de seguridade das instalacións e do equipamento asociado, as que cumpran as características previstas no real decreto lei. Pola súa vez, e tamén co fin de dotar firmeza os permisos de acceso solicitados e concedidos, incorpóranse os criterios para a consideración dunha mesma instalación de xeración para efectos dos permisos de acceso e conexión.

III

O segundo bloque contén unha serie de medidas para o impulso de novos modelos de negocio que van ser moi relevantes na transición enerxética, á vez que permitirán o desenvolvemento e a execución de investimentos e a creación de emprego sustentable e de calidade.

As medidas citadas implican a modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, coa finalidade de eliminar barreiras administrativas, implementado ao mesmo tempo un novo marco xurídico que permita impulsar a actividade económica, a competitividade do sector, o emprego, a dixitalización, a descarbonización e a neutralidade climática no contexto da transición enerxética. Deste modo, incorpóranse disposicións relativas ao almacenamento, agregadores independentes, comunidades de enerxías renovables, hibridación, infraestruturas de recarga de alta capacidade >250kW, autorización simplificada de proxectos de I+D+i, bancos de proba regulatorios, autorización simplificada de instalacións de rede móbiles, así como a optimización do uso da capacidade de acceso concedida.

Deste modo, a implantación masiva de xeración renovable non xestionable e o peche das centrais térmicas están provocando unha perda de xestionabilidade do sistema, o que pode pór en risco a seguridade da subministración. Por isto, debe introducirse urxentemente na lexislación a

figura do almacenamento, en liña co previsto na Directiva 2019/944 do Parlamento Europeo e do Consello, do 5 de xuño de 2019, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e pola que se modifica a Directiva 2012/27/UE, e o regulamento (UE) 2019/943 do Parlamento Europeo e do Consello, do 5 de xuño de 2019, relativo ao mercado interior da electricidade. Mediante o número un do artigo 4, introdúcese unha modificación á Lei 24/2013, do 26 de decembro, para incluír a definición de instalacións de almacenamento, as cales poderán ser titularidade de distintos suxeitos do sistema eléctrico. Esta definición realízase sen prexuízo da titularidade dos bombeos dos ditos sistemas previsto na Lei 17/2013, do 29 de outubro, para a garantía da subministración e incremento da competencia nos sistemas eléctricos insulares e extrapeninsulares.

Por outra parte, e en relación co uso dos permisos de acceso e conexión e co obxectivo de incrementar a utilización e xestión de enerxía renovable que conduza ao cumprimento dos obxectivos do próximo Plan nacional integrado de enerxía e clima 2021-2030 (PNIEC 2021-2030), faise necesario con carácter urgente maximizar a utilización das redes xa existentes e minimizar os impactos ambientais.

Para este fin, o artigo 4 habilita a hibridación, isto é, o acceso a un mesmo punto da rede de instalacións que empreguen distintas tecnoloxías de xeración sempre que isto resulte tecnicamente posible. Con este mesmo fin, o número cinco da disposición derradeira primeira modifica a redacción actual da Lei 24/2013, do 26 de decembro, para permitir a autorización de instalacións cunha potencia instalada superior á potencia de acceso e conexión outorgada, sempre que se respecten estes límites de evacuación na operación da planta. Elimínase, así, unha restrición normativa inustificada que evitaba o deseño eficiente das instalacións para un aproveitamento óptimo do recurso renovable. Neste sentido, con respecto ao réxime de autorizacións, toda referencia a instalacións de xeración deberá entenderse tanto a aquelas que sexan titularidade dun produtor como ás que sexan titularidade doutros suxeitos do sistema eléctrico. Desta maneira, coas dúas medidas sinaladas, permítese instalar máis potencia da que se pode evacuar nun momento dado tanto se se fai hibridando tecnoloxías como se se realiza coa mesma tecnoloxía de xeración. Posto que o recurso non ten por que coincidir temporalmente, permitirá optimizar a evacuación de enerxía, logrando así un maior aproveitamento da rede existente, unha mellor utilización do recurso renovable e unhas maiores sinerxías ambientais.

Trátase, en ambos os casos, de medidas que permitirán o desenvolvemento rápido e eficiente dun gran número de proxectos renovables, optimizando a rede xa construída, minimizando o custo para os consumidores, aliviando a presión sobre novas solicitudes de acceso e xerando efectos positivos e inmediatos sobre a actividade e o emprego industrial, e dotarán, pola súa vez, de seguridade xurídica o marco normativo aplicable.

Pola súa vez, entre as novas figuras que recollen a directiva e o regulamento do mercado interior arriba sinalados encóntrase a definición da agregación e da figura do agregador independente, que son aqueles suxeitos que prestan servizos de agregación e que non están relacionados co subministrador do cliente, entendendo por agregación combinar a demanda de varios consumidores de electricidade ou de varios xeradores para a súa venda, compra ou poxa en calquera mercado de electricidade. Esta figura introducirá no mercado un maior dinamismo nun momento en que está entrando un gran número de novos suxeitos. Nos puntos un, tres e catro da disposición derradeira primeira introdúcense os cambios necesarios para o desenvolvemento das ditas figuras.

Adicionalmente, parte das funcións que se entenden por agregación e que, por tanto, poden ser realizadas por un agregador independente xa se encontraban recollidas na Directiva 2012/27 relativa á eficiencia enerxética, concretamente no artigo 15.8 da dita norma, no cal se sinala que «Os Estados membros velarán por que as autoridades reguladoras nacionais da enerxía propicien a participación dos recursos da parte da demanda, como a resposta da demanda, xunto coa parte da oferta nos mercados grosista e retalista».

A este respecto, a Comisión Europea no seu ditame motivado relativo á infracción n.º 2018/2255 menciona, no seu punto 5, a aplicación incorrecta por parte do Reino de España do artigo 15.8 da Directiva 2012/27, relativa á eficiencia enerxética. Como consecuencia do anterior, considérase urxente a incorporación ao ordenamento xurídico español da definición de agregación e da figura do agregador independente, o que impulsará a resposta dinámica da demanda e, con isto, poderase dar por trasposto o citado artigo 15.8 da Directiva 2012/27.

Tamén en relación coas novas figuras introducidas procedentes das directivas europeas, incorpórase a definición das comunidades de enerxías renovables, tal e como están previstas na Directiva (UE) 2018/2001 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de decembro de 2018, relativa ao fomento do uso de enerxía procedente de fontes renovables. Esta figura, de acordo coa dita directiva, ten como fin a participación dos cidadáns e autoridades locais nos proxectos de enerxías renovables, o que permitirá unha maior aceptación local destas enerxías e unha participación maior dos cidadáns na transición enerxética.

Por outra parte, e co fin de permitir que a rede de transporte goce de certa flexibilidade e de evitar que o feito de ser unha rede planificada se converta nun obstáculo de cara a lograr unha maior electrificación da economía, permítese que, de forma excepcional, mediante Acordo de Consello de Ministros se poidan introducir na planificación da rede de transporte determinadas instalacións que se demostrase que poidan resultar críticas para a electrificación da economía e transición enerxética.

Ao mesmo tempo, habilítase o Goberno para que regule un procedemento especial de autorización de instalacións cuxo obxecto principal sexa a I+D+i, de maneira que se teñan en conta as singularidades dos proxectos piloto e

de demostración que, pola súa natureza, teñen un grao de indefinición elevado e uns prazos de desenvolvemento e operación específicos. Este tipo de proxectos, nun momento de cambio tecnolóxico como o actual, representan unha oportunidade tecnolóxica, enerxética e industrial en ámbitos como o almacenamento, as enerxías mariñas ou a xestión das redes, entre outros, que se constitúen nun factor estratéxico para o impulso económico, tanto a curto como a medio prazo.

No mesmo ámbito da I+D+i, mediante esta norma tamén se introduce unha habilitación ao Goberno para que poida establecer bancos de probas regulatorios. Estes bancos de probas, ou «sandboxes regulatorios», permitirán que se introduzan novidades, excepcións ou salvaguardas regulatorias que contribúan a facilitar a investigación e innovación no ámbito do sector eléctrico.

No artigo 4 tamén se simplifica o procedemento de autorización das instalacións móbiles que se conectan á rede de transporte e distribución que, pola súa natureza e singularidade, non se xustifica que deban someterse ao procedemento xeral de autorización. Este tipo de instalacións móbiles, tales como transformadores, reactancias ou outros elementos baseados na electrónica de potencia, van desempeñar un papel cada vez máis relevante para a transición enerxética, ao permitiren maximizar as renovables nun sistema eléctrico en constante evolución e que, por tanto, require de elementos móbiles que doten de flexibilidade e axilidade a súa operación. Así mesmo, ante situacións de reparación de avarías, por exemplo, a causa de eventos meteorolóxicos adversos, pode ser necesaria a instalación transitoria de elementos tales como posicións móbiles, as cales tamén poderán acollerse a este tipo de autorización.

Por outra parte, un dos motivos que se presenta como unha barreira á electrificación da automoción é a insuficiencia de estacións de recarga nas vías interurbanas, especialmente nos puntos das vías de alta capacidade que están afastados dos núcleos urbanos. Este feito fai que os compradores que se pregunten sobre a posibilidade de adquirir un vehículo eléctrico para todo uso –non só urbano– sufran a chamada «ansiedade de rango» ou «ansiedade de autonomía», o que desincentiva a adquisición deste tipo de vehículos. Co fin de facilitar o despregamento dunha rede suficiente de estacións de recarga de alta potencia, introdúcese a necesidade de autorización destas e outórgaselles a declaración de utilidade pública ás infraestruturas de recarga de alta capacidade (con potencia superior a 250 kW). Esta medida, que foi solicitada reiteradamente polo sector da automoción eléctrica, vén motivada pola necesidade de construír liñas eléctricas de media ou elevada lonxitude para alimentar os puntos de recarga de vías interurbanas.

IV

O terceiro bloque regula as medidas para o fomento da eficiencia enerxética, que se concreta nunha modificación da Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a

competitividade e a eficiencia, para estender a vixencia do sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética até 2030, adaptando o procedemento de cálculo das obrigacións de aforro de cada suxeito obrigado para dotar o sistema dunha maior transparencia e previsibilidade para os suxeitos obrigados, así como dunha maior flexibilidade na xestión, para que unha modificación das vendas de calquera índole non supoña un necesario recálculo das contribucións de todos os suxeitos obrigados. A extensión da vixencia do sistema de obrigacións lévase a cabo sen prexuízo do desenvolvemento futuro dun mecanismo complementario para o cumprimento das obrigacións de aforro mediante a execución directa de proxectos de eficiencia enerxética e a presentación dos correspondentes certificados de aforro enerxético.

A Directiva 2012/27/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 25 de outubro de 2012, relativa á eficiencia enerxética, pola que se modifican as directivas 2009/125/CE e 2010/30/UE, e pola que se derrogan as directivas 2004/8/CE e 2006/32/CE, creou un marco común para fomentar a eficiencia enerxética dentro da Unión e estableceu accións concretas co fin de alcanzar un notable aforro de enerxía acumulado no período 2014-2020.

De acordo co artigo 7 da citada Directiva 2012/27/UE, cada Estado membro debía xustificar unha cantidade de aforro de enerxía acumulado para o período 2014-2020. Por outra parte, o citado artigo 7 determinaba que cada Estado membro establecería un sistema de obrigacións de eficiencia enerxética mediante o cal os distribuidores de enerxía e/ou as empresas retallistas de venda de enerxía quedarían obrigados a alcanzar no ano 2020 o obxectivo de aforro indicado mediante a consecución anual, a partir do ano 2014, dun aforro equivalente ao 1,5 % das súas vendas anuais de enerxía.

Así mesmo, o artigo 20 da directiva permitiu aos Estados membros crear un Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética como apoio das iniciativas nacionais de eficiencia enerxética.

En consecuencia, a Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia, estableceu un sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética en virtude do cal se asigna ás empresas comercializadoras de gas e electricidade, aos operadores de produtos petrolíferos en groso e aos operadores de gases licuados de petróleo en groso, en diante suxeitos obrigados do sistema de obrigacións, unha cota anual de aforro enerxético denominada obrigación de aforro.

A raíz do establecemento deste sistema, anualmente definíronse mediante orde ministerial o obxectivo de aforro anual, as porcentaxes de repartición entre os correspondentes suxeitos obrigados e as cotas ou obrigacións de aforro resultantes e a súa equivalencia financeira.

Considerando que, de acordo co artigo 69 da Lei 18/2014, o período de duración do sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética finalizará o 31 de decembro de 2020, e que a citada Directiva 2012/27/UE foi revisada mediante a Directiva (UE) 2018/2002, ampliando o alcance do

sistema de obrigacións de eficiencia enerxética a un novo período de obrigación, do 1 de xaneiro de 2021 ao 31 de decembro de 2030, para que a UE logre os seus obxectivos de eficiencia enerxética para 2030 e cumpra o seu compromiso de situar os consumidores no centro da Unión da Enerxía, é necesario estender a vixencia do sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética. A este respecto, cabe sinalar o carácter urxente con que hai que estender a citada vixencia, dado que a mencionada Directiva (UE) 2018/2002 indica, no seu artigo 2, que os Estados membros adoptarán, como máis tarde o 25 de xuño de 2020, as disposicións legais, regulamentarias e administrativas necesarias para dar cumprimento ao establecido nela. Coa entrada en vigor, as modificacións do artigo 7 e 7 bis teñen un impacto na aplicación da obrigación de aforro de enerxía para o período de obrigación de 2014 a 2020.

Ademais, adáptase o procedemento de cálculo das obrigacións de aforro de cada suxeito obrigado para dotar o sistema dunha maior transparencia e previsibilidade para os suxeitos obrigados, así como dunha maior flexibilidade na xestión, para que unha modificación das vendas de calquera índole non supoña un necesario recálculo das contribucións de todos os suxeitos obrigados.

V

Finalmente, no cuarto bloque, parte final do real decreto lei, adóptase unha serie de medidas sectoriais que complementan a regulación prevista no articulado deste real decreto lei, entre as que destacan aquelas que teñen como obxectivo principal mitigar os efectos negativos da situación provocada pola crise do COVID-19 sobre os suxeitos que operan nos mercados enerxéticos e as destinadas a asegurar o equilibrio e a liquidez no sistema eléctrico, requisito necesario para a continuidade da actividade e o impulso de novos investimentos e, por tanto, o éxito da transición enerxética.

Nos últimos dous anos estase producindo o peche das centrais térmicas de carbón. Este feito ten un forte impacto na situación económica de determinadas comarcas de España en que os seus cidadáns dependen dos postos de traballo xerados directa ou indirectamente por estas centrais de produción. Para favorecer a xeración de actividade económica alternativa, no Real decreto lei 17/2019, do 22 de novembro, introduciuse unha disposición adicional na Lei 24/2013, do 26 de decembro, que permite regular procedementos e establecer requisitos para a concesión da totalidade ou de parte da capacidade de acceso de evacuación dos nós da rede afectados polos ditos peches que, ademais dos requisitos técnicos e económicos, ponderen os beneficios ambientais e sociais. Para poder deseñar eses procedementos, resulta necesario coñecer neses nós concretos a capacidade de acceso existente, tomando en consideración a evolución da tecnoloxía e dos criterios técnicos e de seguridade. Por este motivo, na disposición adicional primeira habilítase a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas para pedir ao operador do sistema que informe

da capacidade dos nós de transición xusta que se detallan no anexo aplicando criterios asociados á potencia de cortocircuíto e á estabilidade estática e dinámica da rede.

Os límites máximos de investimento nas redes eléctricas de transporte e distribución encóntranse establecidos en función do PIB, polo que un descenso neste indicador suporá un descenso no investimento. Co fin de compensar a caída que se produciría en termos absolutos no investimento nas redes motivada polo forte descenso do PIB causado polo COVID-19, na disposición adicional segunda aumentáanse excepcionalmente os límites máximos expresados como porcentaxe do PIB para así manter o ritmo investidor previsto orixinalmente e poder acometer os investimentos necesarios para a integración da nova xeración renovable. Así mesmo, e co fin de incrementar o nivel de interconexións da rede de transporte tanto con países do mercado interior como con terceiros países, sen que, pola súa vez, isto supoña unha restrición aos investimentos necesarios na rede de transporte do interior ao país, durante o período 2021-2026, no cálculo do volume anual de investimento suxeito á limitación de cantidade da rede de transporte non se computará o volume de investimento motivado por interconexións internacionais.

A Estratexia de transición xusta do marco estratéxico de enerxía e clima constitúe o instrumento de ámbito estatal dirixido á optimización das oportunidades na actividade e o emprego cara á transición ecolóxica da economía, e á identificación e adopción de medidas que garantan un tratamento equitativo e solidario a traballadores e territorios na dita transición. Para aquelas zonas onde a transición enerxética e ecolóxica poida pór en dificultades as empresas e actividades económicas das ditas áreas estableceranse convenios de transición xusta que propoñan un plan de acción territorial integral para tales zonas, con vistas á creación de actividade e emprego na zona, á fixación de poboación nos territorios e a unha diversificación e especialización coherente co contexto socioeconómico.

Estas novas dinámicas van afectar, con carácter xeral pero non exclusivamente, territorios con características similares ás das tradicionais zonas mineiras do carbón (municipios con risco de despoboación en lugares afastados das grandes aglomeracións urbanas) e as solucións, en moitos casos, presentan similitudes coas medidas xa adoptadas nas zonas mineiras, especialmente no que respecta ás metodoloxías de traballo que se van aplicar.

A gobernanza da Estratexia de transición xusta require a adaptación do obxecto do antigo Instituto para a Reestruturación da Minaría do Carbón e do Desenvolvemento Alternativo das Comarcas Mineiras, creado pola Lei 66/1997, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social, a esta política pública e, pola súa vez, mantén todos os proxectos e actuacións que se viñan desenvolvendo até agora de forma relevante nas zonas mineiras, tras o cambio de denominación a Instituto para a Transición Xusta, O.A., aprobado polo Real decreto 500/2020, do 28 de abril, polo que se desenvolve a estrutura orgánica básica do Ministerio para a Transición

Ecolóxica e o Reto Demográfico, e se modifica o Real decreto 139/2020, do 28 de xaneiro, polo que se establece a estrutura orgánica básica dos departamentos ministeriais. Esta transformación do obxecto do Instituto para a Transición Xusta, O.A., realízase na disposición derradeira segunda.

A disposición adicional terceira aborda as medidas necesarias para asegurar o equilibrio e a liquidez do sistema eléctrico no curto prazo. En concreto, habilítase a ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico para o uso do superávit de ingresos do sistema eléctrico para cubrir os custos do sistema de 2019 e 2020, tanto os desaxustes temporais que se producen no peche do exercicio, con carácter preferente, como as desviacións transitorias que poidan aparecer nas liquidacións mensuais, realizadas á conta da de peche do exercicio.

A disposición adicional cuarta adopta medidas de acompañamento para as instalacións acollidas ao réxime retributivo específico cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible, co obxecto de garantir a viabilidade económica deste tipo de instalacións nun contexto moi negativo para as súas condicións de operación, concretamente pola forte caída do prezo do mercado eléctrico ocorrida desde a declaración do estado de alarma, situación que as afecta especialmente debido a que se caracterizan por teren altos custos de explotación e alta exposición do seus ingresos ao prezo do mercado eléctrico.

Neste sentido, establécese a revisión do valor da retribución á operación que será de aplicación durante o período de vixencia do estado de alarma. Para o seu cálculo considéranse os valores do prezo do mercado eléctrico e do prezo dos dereitos de emisión de CO₂ durante o estado de alarma. Adicionalmente, redúcense un 50 % os valores do número de horas equivalentes de funcionamento mínimo e do limiar de funcionamento aplicables ao ano 2020, respecto dos valores establecidos na Orde TED/171/2020, do 24 de febreiro, xa que, como consecuencia do COVID-19, a produción industrial diminuíu sensiblemente e, polo tanto, tamén diminuíu a produción de enerxía eléctrica das instalacións asociadas a esas industrias.

Resulta pertinente destacar que a estrutura de ingresos e custos das instalacións cuxos custos dependen esencialmente do prezo de combustible presentan características específicas que as fan máis vulnerables a situacións excepcionais, como a derivada do COVID-19.

A notoria diferenza existente entre o valor do prezo do mercado eléctrico para o ano 2020 recollido na Orde TED/171/2020, do 24 de febreiro, e o prezo medio do dito mercado rexistrado durante o período de vixencia do estado de alarma supón unha forte mingua sobre os ingresos previstos pola venda de enerxía no mercado. Esta redución afecta especialmente aquelas instalacións tipo cunha maior exposición ao prezo de mercado, como son as instalacións tipo cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible e que presentan altos custos de explotación.

Igualmente, resulta apropiado destacar que as instalacións tipo cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible

son o subconxunto de instalacións, de entre as acollidas ao réxime retributivo específico, cuxos ingresos totais dependen en maior medida dos ingresos provenientes da retribución á operación. Isto é debido a que este tipo de instalacións presentan uns custos de explotación superiores, ao encontrarse entre eles o custo do combustible, a diferenza do resto de instalacións. Adicionalmente, o groso da potencia das instalacións tipo cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible carecen de retribución ao investimento ou é moi reducida.

As características diferenciais na estrutura de ingresos e custos das instalacións cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible quedan recoñecidas na Lei 24/2013, do 26 de decembro, que prevé un mecanismo de revisión de retribución específico para estas tecnoloxías.

A combinación destes tres efectos, a caída do prezo de mercado, a alta exposición a este e os altos custos de explotación asociados á utilización de combustible provocan que as instalacións cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible sexan as máis afectadas no escenario actual xerado polo COVID-19.

En canto ás disposicións de contido transitorio, a primeira refírese ás novas solicitudes de permisos de acceso, que introduce unha moratoria de novos permisos de acceso, con excepcións, en canto non se desenvolve o marco regulamentario do acceso e conexión. En consecuencia, non se admitirán novas solicitudes sobre a capacidade de acceso que poida existir no momento da entrada en vigor deste real decreto lei ou a que poida liberarse posteriormente como consecuencia de caducidades, renuncias ou calquera outra circunstancia sobrevida. Esta disposición resulta imprescindible, xa que non facelo conduciría á perda de eficacia do artigo que establece os fitos administrativos, posto que podería suceder que aqueles suxeitos que renuncien no prazo de dous meses aos seus permisos e recuperen as garantías automaticamente con carácter inmediato presenten unha nova solicitude de acceso no mesmo nó da rede sen un proxecto firme.

Por tanto, debe establecerse unha moratoria nas solicitudes de acceso até a aprobación da nova normativa de outorgamentos de permisos de acceso, a cal deberá exixir aos solicitantes unha maior maduración dos proxectos e estudos necesarios antes de solicitar o acceso a un nó da rede. Desta maneira evítanse as solicitudes masivas especulativas que non vaian apoiadas en proxectos firmes. Co obxecto de que a dita moratoria sexa limitada no tempo, a disposición derradeira relativa ao desenvolvemento regulamentario contén un mandato ao Goberno e á Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia para que aproben no prazo máximo de tres meses desde a entrada en vigor deste real decreto lei as disposicións regulamentarias correspondentes.

Por outra parte, co obxectivo de apoiar as empresas do sector enerxético para impulsar a saída do estado de alarma, preséntase unha nova medida no ámbito da eficiencia enerxética, pola que se establece unha moratoria

das obrigacións de achega ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética no ano 2020. Dada a situación actual, e de maneira excepcional, a disposición transitoria segunda establece unha moratoria no cumprimento de certas obrigacións de achega ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética, determinadas na Orde TED/287/2020, do 23 de marzo.

O obxectivo é outorgar tempo ás empresas comercializadoras, que son suxeitos obrigados coa configuración de microempresas, pequenas e medianas empresas (pemes), de acordo co anexo I, definición de peme, do Regulamento (UE) n.º 651/2014 da Comisión, do 17 de xuño de 2014, polo que se declaran determinadas categorías de axudas compatibles co mercado interior en aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado, para que poidan recuperar liquidez despois da situación creada polo estado de alarma debido ao COVID-19. A moratoria esténdese até o 28 de febreiro de 2021 e a condición de peme deberá ser acreditada ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, pertencente ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, antes do 31 de decembro de 2020.

A disposición derradeira primeira ten relación co exercicio da función de liquidación de custos do sistema eléctrico, que a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia ten ao abeiro da disposición transitoria cuarta da Lei 3/2013, do 4 de xuño, en relación coa disposición adicional oitava, número 1.d), da dita lei. Na súa virtude, esa comisión debe xestionar varias contas bancarias, a través das cales se poden levar a cabo os cobramentos e os pagamentos dos diferentes conceptos que se deben liquidar en relación co sector eléctrico.

Debido ao estado actual dos mercados financeiros, a xestión desas contas, que foron abertas conforme a normativa de contratación do sector público, vai empezar a implicar gastos de mantemento. Existen diferentes casos en que o réxime económico aplicable ao custo do sistema de que se trata non prevé o financiamento dos custos de mantemento das contas bancarias destinadas a atender a súa retribución, polo que se fai necesario contar cunha disposición específica que prevexa o seu financiamento polo sistema eléctrico, como un custo liquidable do sistema.

Para tal efecto, introdúcese unha nova letra no artigo 13.3 da citada Lei 24/2013 co fin de especificar como custo do sistema eléctrico os gastos ocasionados polas contas xestionadas polo organismo encargado das liquidacións para realizar a liquidación dos custos regulados do sector eléctrico, salvo nos casos en que estea previsto que tales custos sexan deducidos dos saldos que existan na conta en favor dos titulares do dereito de que se trate. Especificamente, os gastos ocasionados pola conta específica relativa ao superávit de ingresos serán deducidos do saldo existente na dita conta.

O resto de disposicións derradeiras refírese aos títulos competenciais, incorporación do dereito da Unión Europea, así como o desenvolvemento regulamentario e habilitación normativa. Finalmente, o real decreto lei contén un anexo que inclúe a listaxe de nós de transición xusta.

VI

En canto a outras medidas de impulso da actividade económica e o emprego, o título IV prevé, en primeiro lugar, que as entidades locais poderán destinar en 2020, como máximo, o 7 por cento do saldo positivo correspondente ao ano 2019 que resulte da aplicación das regras para o efecto da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, para financiar gastos de investimento en vehículos eléctricos puros ou con etiqueta ambiental CERO, salvo no caso de que se acredite que non existen vehículos CERO que cumpran coas necesidades mínimas de servizo, caso en que se poderán substituír por vehículos coa etiqueta ECO, e en infraestruturas de recarga para o uso dos vehículos adquiridos, que se destinen á prestación dos servizos públicos de recollida, eliminación e tratamento de residuos, seguridade e orde pública, protección civil, prevención e extinción de incendios e de transporte de viaxeiros.

Co obxecto de fomentar investimentos en innovación en procesos na cadea de valor da industria do automóbil en España, o artigo 7 incrementa, para os períodos impositivos que se inicien dentro dos anos 2020 e 2021, a porcentaxe da dedución en innovación en procesos no imposto de sociedades, do 12 % actual até o 25 %.

Por outra parte, modifícase a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, para dotar o procedemento de avaliación ambiental dunha maior axilidade e seguridade xurídica, facilitando a tramitación de proxectos que permitan impulsar a reactivación económica ao tempo que se garante a protección do ambiente.

Para isto, modifícanse os artigos 34, 43 e 47 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, con obxecto de regular a prórroga de vixencia das declaracións de impacto, evitando así o baleiro xurídico existente, así como axilizar o procedemento para a determinación de alcance do estudo de impacto ambiental e o relativo á avaliación ambiental simplificada, equiparándoa ao procedemento de avaliación ambiental ordinaria.

As medidas que afectan o sector ferroviario son dúas. En primeiro lugar, a limitación normativa na oferta de prazas aprobada por razóns sanitarias debe terse en conta para efectos da liquidación do canon por utilización das liñas ferroviarias integrantes da Rede ferroviaria de interese xeral. A natureza e características do canon suporía que, de non efectuarse axuste ningún na liquidación, se estaría gravando unha contía que non se corresponde coas limitacións normativas establecidas na oferta, adoptadas por razóns de profilaxe sanitaria. En efecto, trátase de evitar que o operador teña que pagar un canon ao administrador de infraestruturas por unhas prazas sobre as que non pode obter ingreso ningún, non por unha hipotética falta de demanda, senón por unha nova limitación imposta por graves motivos sanitarios. Tratándose dun tributo, a seguridade xurídica aconsella que este criterio de aplicación totalmente razoable se plasme nunha norma de rango legal.

O peche de establecementos comerciais e doutro tipo acordado no Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, e as súas disposicións posteriores de desenvolvemento, así como as restricións á libre circulación das persoas, afectaron notablemente os locais comerciais sitos nas estacións de ferrocarril e outros inmobles (locais, edificios, instalacións loxísticas e terreos) arrendados polas entidades públicas empresariais administradoras de infraestruturas ferroviarias. No marco das políticas públicas do Goberno para protexer e dar soporte ao tecido produtivo e social posibilitábase unha moratoria ou redución da renda destes locais logo de solicitude do arrendatario.

Pola súa parte, no ámbito sectorial do emprego público, a crise sanitaria declarada e as medidas de contención aprobadas como consecuencia do estado de alarma, como é a interrupción dos termos e suspensión dos prazos administrativos xa citados, alterou o normal desenvolvemento da actuación das distintas administracións públicas, condicionando, en consecuencia, a posibilidade de iniciar novos procesos selectivos de empregados públicos e, en particular, a actividade precisa para xestionar e publicar as convocatorias de acceso aos diferentes corpos e escalas, incluídas as necesarias para levar a cabo os procesos de estabilización do emprego previstos nas últimas leis de orzamentos xerais do Estado.

A pandemia ocasionada polo COVID-19 tamén tivo unha clara incidencia no proceso de liberación do segundo dividendo dixital. Até o inicio da crise sanitaria, no noso país víñase cumprindo cos prazos establecidos para levar a cabo a liberación da banda do segundo dividendo dixital (banda de frecuencias 694-790 MHz ou banda de frecuencias de 700 MHz) dos seus usos actuais para o servizo de televisión dixital terrestre, para o efecto de posibilitar a súa dispoñibilidade efectiva para os sistemas terrestres capaces de prestar servizos de comunicacións electrónicas de banda larga sen fíos. En consecuencia, estíbese en disposición de cumprir a data de liberación da dita banda do 30 de xuño de 2020, establecida na Decisión (UE) 2017/899 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de maio de 2017, e no Real decreto 391/2019, do 21 de xuño, polo que se aproba o Plan técnico nacional da televisión dixital terrestre e se regulan determinados aspectos para a liberación do segundo dividendo dixital.

Non obstante, a aprobación do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, introduciu necesarias restricións á mobilidade das persoas e ao exercicio de numerosas actividades económicas e comerciais. Adicionalmente, a Secretaría de Estado de Telecomunicacións e Infraestruturas Dixitais ditou un conxunto de instrucións, co obxectivo de garantir que a recepción dun servizo tan importante como a televisión dixital terrestre non puidese verse afectada neses momentos, evitando a necesidade de realizar resintonizacións nos televisores dos cidadáns, co fin de non ocasionar movementos innecesarios de persoas e visitas dos instaladores aos domicilios dos cidadáns.

Todo isto trouxo consigo unha ralentización significativa no proceso de cambios de frecuencias nos centros emisores que teñen que emitir en novas canles radioeléctricas como consecuencia da liberación do segundo dividendo dixital, así como nas adaptacións dos sistemas de recepción do servizo de comunicación audiovisual televisiva dixital nos edificios. En consecuencia, conclúese a imposibilidade de finalizar o proceso de liberación do segundo dividendo dixital na data programada do 30 de xuño de 2020.

O aprazamento do mencionado prazo fíxose de acordo co disposto no parágrafo segundo do número 1 do artigo 1 da Decisión (UE) 2017/899 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de maio de 2017, e foi comunicado polas autoridades españolas á Comisión Europea con data 30 de marzo de 2020.

Procede fixar, por tanto, unha nova data para a finalización do proceso do segundo dividendo dixital. Unha vez que se está reactivando a actividade social e económica e se impulsou a transición cara a unha nova normalidade, estase restablecendo o proceso de adaptación dos sistemas de recepción colectiva da televisión dixital dos edificios e, en función dos últimos datos dispoñibles sobre o grao da dita adaptación e a previsión da súa evolución, estímase o 30 de setembro de 2020 como data en que poderá completarse a dita adaptación.

Co fin de poder completar o resto de actuacións necesarias e, en particular, os cambios de frecuencias nos transmisores de baixa potencia, fíxase como nova data a do 31 de outubro de 2020 para alcanzar a liberación do segundo dividendo dixital.

VII

Así mesmo, co fin de evitar que a limitación de mobilidade e actividades establecida durante este período e a suspensión de prazos administrativos, amplíase o prazo de adaptación das sociedades anónimas de xestión de estibadores portuarios (Saxep) establecido na disposición transitoria primeira do Real decreto lei 8/2017, do 12 de maio, polo que se modifica o réxime dos traballadores para a prestación do servizo portuario de manipulación de mercadorías, dando cumprimento á Sentenza do Tribunal de Xustiza da Unión Europea do 11 de decembro de 2014, ditada no Asunto C-576/13 (procedemento de infracción 2009/4052), por un período de dous meses. A oportunidade da norma baséase tamén no feito de que o prazo citado finalizou o 14 de maio de 2020, polo que é necesario proceder á súa actualización de modo urxente.

En materia de controis sanitarios, a importancia de detectar de maneira rápida a presenza de casos importados de COVID-19 que puidesen xerar gromos no noso país, así como localizar os contactos estreitos dos casos, supón a necesidade de pór en marcha medidas de índole sanitaria nos portos e aeroportos españoles. Estas medidas forman parte dun sistema global de detección de casos importados, cuxo éxito virá determinado pola

súa identificación precoz e a inmediata adopción das oportunas medidas de control que impidan a difusión incontrolada da enfermidade.

Por tanto, no ámbito aeroportuario, en liña co recollido nas directrices EASA/ECDC (siglas en inglés da Axencia Europea de Seguridade Aérea e do Centro Europeo para a Prevención e Control de Enfermidades, respectivamente) e con base nas recomendacións internacionais de saúde pública no marítimo, débense establecer os necesarios controis sanitarios en portos e aeroportos, que poderán incluír a toma da temperatura, un control documental e un control visual sobre o estado do pasaxeiro.

O control documental realizarase a través dun formulario de saúde pública, que ten como finalidade avaliar o estado do pasaxeiro en relación ao COVID-19 e servir como instrumento para a localización dos pasaxeiros en caso de iniciarse unha busca de contactos dun caso confirmado de COVID-19.

Así, coa adopción de medidas hixiénico-sanitarias e de control no ámbito portuario e aeroportuario, avanza na consecución dun contorno seguro desde o punto de vista sanitario e que ofrezca seguridade e confianza aos viaxeiros, limitando o risco de transmisión do COVID-19.

En materia de investigación científica, a cooperación internacional tivo un crecemento intenso nos últimos anos e moi especialmente no contorno da Unión Europea grazas ao fortalecemento dun Espazo Europeo de Investigación e Innovación (ERA), capaz de afrontar as necesidades da sociedade e aberto ao mundo, en que os investigadores, os coñecementos científicos e as tecnoloxías circulan libremente.

Durante o actual programa marco de investigación e innovación, Horizonte 2020 (2014-2020), o crecemento de iniciativas de investigación en cooperación en xeometría variable foi moi alto, xa que se crearon distintos instrumentos de programación conxunta público-público e público-privados, co apoio financeiro da Unión Europea e que exixiron un grande esforzo de xestión e unha achega monetaria importante por parte dos distintos axentes públicos estatais de financiamento do Sistema español de ciencia, tecnoloxía e innovación.

A inminente obrigatoriedade de cofinanciamento por parte dos Estados membros nas asociacións do Programa de investigación e innovación horizonte Europa (2021-2027) implica a necesidade de crear un mecanismo áxil que permita a concesión das subvencións para a realización dos ditos proxectos.

Mediante este real decreto lei establécese a posibilidade de conceder de forma directa aquelas subvencións para a realización de proxectos de investigación científica, técnica e innovación que son consecuencia de convocatorias públicas de I+D+i efectuadas polas estruturas creadas por varios Estados membros en execución do Programa marco plurianual da Unión Europea, ao abeiro do disposto nos artigos 182, 185, 186 e 187 do Tratado de funcionamento da Unión Europea, así como as que se realicen no marco das asociacións creadas ao abeiro do propio Programa marco de investigación e innovación da Unión Europea, así como das convocatorias

públicas de investigación e innovación competitivas, avaliadas segundo estándares internacionais de avaliación por pares e xestionadas polas estruturas creadas con base nos tratados ou acordos internacionais suscritos por España.

Isto permite suprimir un paso administrativo adicional, que non achegaba valor engadido nin para os beneficiarios nin para a Administración, como era o de realizar unha segunda convocatoria de subvencións interna para proxectos que xa foran avaliados e seleccionados internacionalmente.

A entrada en vigor dos cambios propostos neste real decreto lei mellorará a posibilidade de cofinanciamento dos axentes públicos estatais de financiamento en distintos programas internacionais e, por tanto, suporá unha mellora notable nas taxas de retorno obtidas competitivamente polas entidades españolas de I+D+i.

A disposición derradeira cuarta incorpora unha disposición adicional décimo sexta na Lei 27/2014, do 27 de novembro, do imposto sobre sociedades, que posibilita a liberdade de amortización dos investimentos realizados no ano 2020 en elementos novos do inmovilizado material que impliquen a sensorización e monitorización da cadea produtiva, así como a implantación de sistemas de fabricación baseados en plataformas modulares ou que reduzan o impacto ambiental, afectos ao sector industrial da automoción.

Esta medida permitirá incentivar as decisións de investimento inmediatas, con mantemento do emprego, atraendo maior produción de modelos electrificados e os seus compoñentes ás plantas de produción españolas, pero tamén impulsar a industria ligada ao ciclo de vida de baterías ou a infraestrutura de recarga, sistemas de mobilidade conectada e outros ecosistemas industriais no ámbito da mobilidade sustentable.

Trátase dunha medida que permitirá que o sector afronte a súa reconversión para garantir a súa competitividade a longo prazo, mediante a realización dos investimentos tecnolóxicos necesarios que permitan avanzar cara á industria da automoción do futuro, en que serán protagonistas os vehículos sustentables, conectados e mesmo autónomos.

VIII

Este real decreto lei dítase conxuntamente ao abeiro das competencias exclusivas do Estado previstas no artigo 149.1.13.^a da Constitución, en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica; no artigo 149.1.22.^a da Constitución, en materia de lexislación e a autorización das instalacións eléctricas cando o seu aproveitamento afecte outra comunidade ou o transporte de enerxía saia do seu ámbito territorial; no artigo 149.1.23.^a da Constitución, en materia de lexislación básica sobre protección do ambiente, sen prexuízo das facultades das comunidades autónomas de establecer normas adicionais de protección, e no artigo 149.1.25.^a da Constitución, de bases do réxime mineiro e enerxético.

Os artigos que se citan comprendidos no título IV dítanse conforme os seguintes títulos competenciais:

O artigo 6 dítase ao abeiro do artigo 149.1. 13.^a e 14.^a da Constitución, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, facenda xeral e débeda do Estado.

O artigo 7 dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado sobre facenda xeral, prevista polo artigo 149.1.14.^a da Constitución.

As modificacións que se recollen no artigo 8 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de impacto ambiental, de conformidade coa Sentenza do Tribunal Constitucional 53/2017, do 11 de maio, dítanse ao abeiro do artigo 149.1.18.^a da Constitución, que regula as bases do réxime xurídico das administracións públicas e o procedemento administrativo común, sen prexuízo das especialidades derivadas da organización propia das comunidades autónomas: o artigo 34, número 4, terceiro parágrafo, e o artigo 43, número 3, segunda oración. Así mesmo, non teñen carácter básico e, por tanto, só serán de aplicación á Administración xeral do Estado e aos seus organismos públicos o artigo 34, número 4, parágrafo segundo, última oración; o artigo 43, número 2, e o número 3, última oración, así como os prazos establecidos nos artigos 34, 43 e 47.

O artigo 9 dítase ao abeiro das regras 13.^a, 14.^a e 21.^a do artigo 149.1 da Constitución, que atribúen ao Estado, respectivamente, as competencias sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, facenda xeral e débeda do Estado e ferrocarrís e transportes terrestres que transcorran polo territorio de máis dunha Comunidade Autónoma.

O artigo 10 dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.13.^a e 21.^a da Constitución, que atribúe ao Estado a competencia sobre «bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica» e «ferrocarrís e transportes terrestres que transcorran polo territorio de máis dunha Comunidade Autónoma», respectivamente.

O artigo 11 dítase ao abeiro dos artigos 149.1.13.^a e 18.^a da Constitución, en canto atribúen ao Estado a competencia sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e bases do réxime xurídico das administracións públicas e do réxime estatutario dos seus funcionarios.

O artigo 12 dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado en materia de telecomunicacións recoñecida no artigo 149.1.21.^a da Constitución española.

A disposición adicional quinta dítase ao abeiro das competencias exclusivas que corresponden ao Estado en materia de lexislación laboral, facenda do Estado, portos de interese xeral e mariña mercante, de conformidade co disposto nos artigos 149.1.7.^a, 149.1.14.^a e 149.1.20.^a da Constitución.

Pola súa parte, a disposición adicional sexta dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado en materia de sanidade exterior do artigo 149.1.16.^a da Constitución.

A disposición derradeira terceira dítase ao abeiro do artigo 149.1.18.^a da Constitución española, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia do procedemento administrativo común, sen prexuízo das especialidades derivadas da organización propia das comunidades autónomas.

IX

O artigo 86 da Constitución permite ao Goberno ditar decretos lei «en caso de extraordinaria e urxente necesidade», sempre que non afecten o ordenamento das institucións básicas do Estado, os dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns regulados no título I da Constitución, o réxime das comunidades autónomas nin o dereito electoral xeral.

O real decreto lei constitúe un instrumento constitucionalmente lícito, sempre que, tal como reiteradamente exixiu o noso Tribunal Constitucional (sentenzas 6/1983, do 4 de febreiro, F.X. 5; 11/2002, do 17 de xaneiro, F.X. 4; 137/2003, do 3 de xullo, F.X. 3, e 189/2005, de 7 xullo, F. 3; 68/2007, F.X. 10, e 137/2011, FX 7), o fin que xustifica a lexislación de urxencia sexa solucionar unha situación concreta, dentro dos obxectivos gobernamentais, que, por razóns difíciles de prever, require unha acción normativa inmediata nun prazo máis breve que o requirido pola vía normal ou polo procedemento de urxencia para a tramitación parlamentaria das leis, máxime cando a determinación do dito procedemento non depende do Goberno.

Debe, por tanto, quedar acreditada «a existencia dunha necesaria conexión entre a situación de urxencia definida e a medida concreta adoptada para solucionarla (SSTC 29/1982, do 31 de maio, F.X. 3; 182/1997, do 20 de outubro, F.X. 3, e 137/2003, do 3 de xullo, F.X. 4)».

A regulación que se propón no ámbito do acceso está xustificada polas circunstancias de extraordinaria e urxente necesidade que se explican a continuación. Na actualidade existe un elevado volume de solicitudes de acceso e conexión en trámite presentadas nos últimos 16 meses de máis de 430.000 MW de potencia de nova xeración con avais depositados e, destes, máis de 136.000 MW con acceso concedido. O ritmo de novas solicitudes foise incrementando de forma exponencial nos últimos meses e continúa sendo moi elevado, con cifras próximas aos 30.000 MW solicitados cada mes.

A gran dimensión deste continxente de solicitudes ponse de manifesto cando se comparan as cifras anteriores coas principais magnitudes do sistema eléctrico nacional. Así, os 430.000 MW supoñen máis do cuádruplo da potencia instalada existente a final de 2018, que alcanzaba os 105.000 MW, dos cales 25.000 MW eran de tecnoloxía eólica e uns 5.000 MW fotovoltaicos. Pola súa parte, a punta máxima histórica da demanda do sistema eléctrico español sitúase no contorno dos 45.000 MW, sete veces menos que a potencia asociada ás novas solicitudes de acceso. Por último, o obxectivo de instalación de nova xeración renovable até 2030 incluído no borrador do PNIEC 2021-2030 remitido e avaliado pola Comisión Europea é de apenas 60.000 MW, cifra moi afastada dos valores referidos.

A insuficiencia da regulación na materia impide diferenciar as solicitudes correspondentes a proxectos firmes e viables das que obedecen a comportamentos de carácter especulativo no *íter procedemental* de acceso e conexión á rede. Máis alá do desmesurado das cifras expostas, existen fundados indicios adicionais que poñen de manifesto o eventual compoñente especulativo de boa parte das solicitudes, como son:

- A escasa madurez dos proxectos no momento de realizar as peticións de acceso ou de autorización administrativa.
- O aumento das peticións nos últimos 16 meses a un ritmo medio próximo aos 30.000 MW mensuais.
- Nun elevado número de casos, unha vez obtido o permiso de acceso, os titulares del non solicitaron os permisos de conexión, o que en moitos casos é debido á inexistencia dun proxecto real ou a unha falta de madurez del. Dos aproximadamente 110.000 MW que dispoñen de permiso de acceso, máis do 60 % non dispón aínda de permiso de conexión.

A análise dos permisos de acceso dos dous últimos trimestres de 2019 mostra que no terceiro trimestre se outorgaron permisos de acceso a 39.000 MW de plantas fotovoltaicas e eólicas e se denegaron por falta de capacidade a 21.000 MW. No cuarto trimestre do dito ano, outorgáronse permisos de acceso a 15.500 MW de plantas fotovoltaicas e eólicas e denegáronse por falta de capacidade a 39.500 MW. Este aumento rápido do ritmo de desestimacións pon de manifesto que a saturación artificial da rede por proxectos especulativos pouco maduros pode causar un prexuízo a numerosos proxectos de xeración que si están apoiados por unha iniciativa firme e que poden cualificarse como maduros. Así, a non adopción das medidas que se propoñen neste real decreto lei implicaría o aumento de custos e a paralización de proxectos de xeración en avanzado estado de maduración que, por indispoñibilidade dun punto de acceso á rede, non poderían levarse a cabo. O anterior pon en risco a execución de cuantiosos investimentos, a creación de emprego e o desenvolvemento de zonas con escasas alternativas económicas e, nalgúns casos, suxeitas a procesos de peches de centrais térmicas convencionais, cos conseguíntes efectos negativos que os ditos peches poden ter sobre o emprego e a actividade destas zonas.

Ademais, dado o prolongado período de maduración dos novos proxectos de xeración, non actuar con carácter urxente poría en risco o cumprimento da senda de penetración de renovables que se fixou no PNIEC 2021-2030.

Así mesmo, o fenómeno de crecemento inusitado das solicitudes de permisos de acceso e conexión, co referido compoñente especulativo, comportaría un incremento artificial e evitable dos custos de construción das novas centrais que, en último termo, acabarían pagando os consumidores de electricidade.

Deste modo, resulta necesario afrontar con urxencia unha reforma estrutural nos criterios de acceso e conexión ás redes de transporte e

distribución, xa que a situación que se pretende resolver adquiriu unha conxuntura de grao exponencial e a súa falta de resolución inmediata ou unha dilación no tempo implica agravar de maneira considerable a aplicación das medidas que recolle esta norma.

Alternativamente, o explicado até aquí fai que a regulación destes aspectos mediante o procedemento lexislativo ordinario implique atrasar a solución dunha maneira inasumible para un elevado número de proxectos firmes, paralizándoos e xerando un «efecto chamada» que agravaría aínda máis o elevado continxente de solicitudes.

Respecto ao desenvolvemento de instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, a urxencia responde á carencia dun marco normativo que proporcione seguridade e certeza aos investimentos necesarios neste sector, facendo previsible o financiamento indispensable neste tipo de proxectos, permitindo así alcanzar os compromisos adquiridos nesta materia.

Por todo isto, é urxente o establecemento dun marco económico previsible e seguro, que faga posible o desenvolvemento acelerado de proxectos de xeración eléctrica renovable, que, ademais, permita trasladar aos consumidores de forma anticipada os aforros nos custos de produción de enerxía eléctrica e achegue certeza a toda a cadea de valor da industria asociada, evitando períodos de carencia que dificultan e ameazan a permanencia no territorio das empresas e sectores implicados.

O prazo necesario para a construción dunha instalación fotovoltaica sitúase no contorno dos 18 meses, mentres que para unha instalación eólica este prazo se incrementa até os 24 meses. Tendo en conta que os ditos prazos poden verse, pola súa vez, incrementados pola necesaria tramitación administrativa, encontrámonos ante un claro risco de non alcanzar os obxectivos fixados para o período 2020-2022. Neste contexto, é conveniente recordar que o prazo establecido para a posta en marcha das instalacións adjudicatarias das últimas poxas celebradas no ano 2017 foi de 30 meses.

De igual modo, existe unha limitación ligada ao desabastecemento do mercado en toda a cadea de valor da promoción renovable que impide a construción de importantes volumes de nova potencia renovable nun reducido espazo temporal, e non é posible deste modo postergar a entrada gradual de nova potencia no sistema. Polo tanto, o dito atraso comportaría non só non alcanzar os obxectivos fixados para o ano 2022, senón tampouco os dos anos sucesivos.

Pola súa parte, as modificacións da Lei 24/2013, do 26 de decembro, para eliminar as barreiras normativas que impiden ou obstaculizan o desenvolvemento de novos modelos de negocio, a innovación tecnolóxica e o despregamento masivo de renovables minimizando o custo económico e ambiental xustifícanse pola extraordinaria e urxente necesidade de favorecer a actividade económica e o emprego sustentable nun momento de crise económica como a que se vive na actualidade como consecuencia da alerta sanitaria.

As medidas acometidas para garantir o equilibrio e a liquidez no sistema eléctrico veñen xustificadas pola imperiosa necesidade de, por un lado, achegar recursos adicionais ao sistema de liquidacións que permita reducir as cargas financeiras dos suxeitos do sistema e, por outro, dar un sinal de estabilidade que permita a continuidade das actividades asociadas e o impulso de novos investimentos.

En relación coa liquidación de custos do sistema eléctrico, a adopción desta disposición resulta urxente debido ao recente ou próximo vencemento de certos contratos que a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia veu subscribindo coas entidades financeiras para a apertura destas contas e as dificultades encontradas para a renovación dos ditos contratos. En particular, resultaron desertas as licitacións para a dita contratación por non terse podido incluír entre as súas condicións a cobertura dos referidos gastos de mantemento.

Por outra parte, a urxencia e necesidade de establecer a moratoria no cumprimento de certas obrigacións de achega ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética xustifícase pola conxuntura económica que deriva da situación producida polo COVID-19 (STC 61/2018, do 13 de xuño, F.X. 4.f). Neste mesmo sentido, xustifícase que as entidades locais poidan destinar en 2020, como máximo, o 7 por cento do saldo positivo correspondente ao ano 2019 en gastos de investimento para a adquisición de vehículos limpos para determinados servizos e a instalación de puntos de recarga eléctrica para eles.

A reforma da tramitación dos procedementos de avaliación ambiental responde á axilización destes nun contexto de necesidade e urxencia das políticas de reactivación da actividade económica, coadxuvando, ademais, nos principios de transparencia e seguridade xurídica na súa tramitación.

Esta é a mesma xustificación que afecta a regulación destinada aos arrendatarios dos locais das entidades públicas empresariais de administración das infraestruturas ferroviarias, e que deriva do peche de establecementos comerciais e doutro tipo acordado no Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, e as súas disposicións posteriores de desenvolvemento, así como as restricións á libre circulación das persoas. As medidas derivadas do estado de alarma relativas á limitación da mobilidade afectaron, ademais de forma moi singular, os locais comerciais sitos nas estacións.

Esta limitación á mobilidade tamén afectou as operacións necesarias para levar a efecto os cambios de frecuencias nos centros emisores que teñen que emitir en novas canles radioeléctricas como consecuencia da liberación do segundo dividendo dixital, así como nas adaptacións dos sistemas de recepción do servizo de comunicación audiovisual televisiva dixital nos edificios, o que obriga a adoptar, con carácter urxente, a nova data do 31 de outubro de 2020 para a finalización do proceso do segundo dividendo dixital.

Pola súa parte, os actos de liquidación tributaria do canon por utilización das liñas ferroviarias integrantes da Rede ferroviaria de interese xeral, e as

declaracións que os soportan, prodúcense mensualmente, segundo previsión legal. No marco do estado de alarma que se prolonga durante varios meses é necesario que a Administración que liquida e os responsables de formular as declaracións dispoñan dun criterio xurídico, con soporte nunha lei, que proporcione a necesaria seguridade xurídica. É necesario que a dita norma se produza no máis breve prazo posible, antes da seguinte liquidación mensual, con efectos tamén de validación do criterio que se vén xa aplicando.

En canto á necesidade e urxencia de ampliar o prazo previsto no artigo 70.1 do texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público, aprobado polo Real decreto legislativo 5/2015, do 30 de outubro, para as convocatorias cuxo prazo concluíse no exercicio de 2020, xustifícase na medida en que subsisten as necesidades de persoal en virtude das cales se aprobaron as preceptivas ofertas de emprego público. Tamén pola necesidade de informar os interesados a prol do principio de seguridade xurídica. Non adoptar esta medida urxente e necesaria impediría a execución da totalidade das convocatorias, coa conseguinte perda das prazas aprobadas, así como a correlativa frustración das expectativas daqueles aspirantes que fosen participar nos procedementos que non resultaría posible convocar no marco de tales habilitacións.

A suspensión de prazos prevista polas disposicións adicionais terceira e cuarta do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, non é aplicable ao prazo de adaptación das sociedades anónimas de xestión de estibadores portuarios (Saxep) establecido na disposición transitoria primeira do Real decreto lei 8/2017, do 12 de maio, polo que se modifica o réxime dos traballadores para a prestación do servizo portuario de manipulación de mercadorías dando cumprimento á Sentenza do Tribunal de Xustiza da Unión Europea do 11 de decembro de 2014, ditada no Asunto C-576/13 (procedemento de infracción 2009/4052).

Efectivamente, o prazo definido na disposición transitoria primeira do Real decreto lei 8/2017 é dificilmente asimilable a un dos tres tipos de prazos suspendidos recollidos no Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, por ser un prazo de dereito privado (mercantil) que se concede a unha clase de sociedades anónimas (Saxep) para que se extingan ou se transformen en empresas de traballo temporal, todo isto cunha finalidade laboral, relacionada coa contratación de traballadores. De todo o exposto, xustifícase a extraordinaria e urxente necesidade para a ampliación do prazo mencionado no Real decreto lei 8/2017, do 13 de maio, mediante a aprobación dun novo instrumento con rango legal.

Respecto da regulación urxente dos controis sanitarios necesarios a que deben someterse os pasaxeiros que cheguen a España por vía aérea ou marítima e o alcance dos ditos controis, ben que as medidas excepcionais levadas a cabo en España durante o estado de alarma permitiron controlar en gran medida os efectos da crise sanitaria no noso país, a situación de pandemia continúa a nivel mundial. Neste sentido, a Organización Mundial da Saúde mantén o estado de emerxencia de saúde

pública de importancia internacional polo coronavirus COVID-19, e moitos países e zonas do mundo encóntranse nunha situación epidemiolóxica moi desfavorable, o que é aínda un reto sen precedentes para a saúde pública.

Por isto, nestes momentos, é prioritario activar os mecanismos idóneos para previr a entrada en España de casos de COVID-19 procedentes do estranxeiro, o cal supón a necesidade de pór en marcha medidas adecuadas de control sanitario nos portos e aeroportos, en relación cos pasaxeiros internacionais.

En efecto, a extraordinaria e urxente necesidade da regulación en materia de controis sanitarios contida neste real decreto lei deriva do carácter crucial que supón para o sistema de saúde pública do noso país a detección de maneira rápida de casos importados de COVID-19 que puidesen xerar abrochos no noso país, así como a importancia de localizar con inmediatez os contactos estreitos destes casos.

Respecto da situación en que se encontran as subvencións e axudas públicas no ámbito da investigación científica e técnica e da innovación en que participan distintas entidades e que reciben apoio da Unión Europea supuxo, en moitas ocasións, a perda de fondos comunitarios, derivada da tardanza en instrumentar un proceso de concorrencia competitiva nacional cando xa se propuxo a esas mesmas entidades o proxecto no ámbito europeo ou internacional, duplicando de maneira innecesaria os trámites que deben realizarse, máxime cando a selección de tales proxectos no exterior cumpriu con todos os principios de igualdade, mérito e concorrencia competitiva.

Esta duplicación resulta, polo demais, anómala nos países da nosa contorna, que se limitan a autorizar o libramento dos fondos públicos unha vez que o proxecto foi seleccionado internacionalmente, o que provoca unha desvantaxe competitiva de gran calado para todo o ecosistema público e privado da I+D+i español, coa conseguinte perda de posicións e de competitividade en relación cos equipos doutros países, nun contorno progresivamente internacionalizado e que conta, cada día, con maiores sinerxías.

De aí que resulte absolutamente imprescindible aliñar a normativa española nesta materia coa do resto de Estados membros da Unión Europea e do ámbito internacional, de cara a garantir a igualdade de oportunidades das entidades españolas na busca de fondos UE en contornos competitivos.

Isto permitirá, polo demais, unha mellor aplicación de fondos da Unión Europea en España, absorbendo así de maneira máis eficiente as disponibilidades que ten o noso país para isto e permitindo alixeirar a tramitación administrativa dos axentes públicos estatais de financiamento do Sistema español de ciencia, tecnoloxía e innovación, o que de por si xustificaría a urxente necesidade de aprobar esta proposta normativa organizativa (STC 60/1986, do 20 de maio) e de eficiencia na captación de recursos financeiros para a investigación científica e tecnolóxica.

A urxente adaptación do obxecto do Instituto para a Transición Xusta, O.A., de carácter organizativo, require unha norma legal cuxo prazo de tramitación impediría a eficacia no axuste da gobernanza da política de transición xusta no seu pleno despregamento.

Os motivos que acaban de exporse xustifican amplamente a concorrencia dos requisitos constitucionais de extraordinaria e urxente necesidade que habilitan o Goberno para aprobar o presente real decreto lei dentro da marxe de apreciación que, en canto órgano de dirección política do Estado, lle recoñece o artigo 86.1 da Constitución (STC 142/2014, F.X. 3 e STC 61/2018, FF.XX. 4 e 7).

O presente real decreto lei respecta os límites constitucionalmente establecidos para o uso deste instrumento normativo pois non afecta o ordenamento das institucións básicas do Estado, os dereitos, deberes e liberdades dos cidadáns regulados no título I da Constitución, o réxime das comunidades autónomas nin o dereito electoral xeral.

X

Este real decreto lei adécuase aos principios de boa regulación previstos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.

Deste modo, cúmprese co principio de necesidade que quedou plenamente xustificado. Igualmente, dáse cumprimento aos principios de seguridade xurídica, proporcionalidade e eficacia, e destácase que as medidas que incorpora son congruentes co ordenamento xurídico e incorporan a mellor alternativa posible dada a situación de excepcionalidade ao conter a regulación necesaria e imprescindible para a consecución dos obxectivos previamente mencionados.

En canto ao principio de transparencia, dado que se trata dun real decreto lei, a súa tramitación encóntrase exenta de consulta pública previa e dos trámites de audiencia e información públicas.

Finalmente, respecto do principio de eficiencia, non se impoñen máis cargas que as estritamente necesarias e redúcense na regulación dos procedementos de avaliación ambiental.

Na súa virtude, facendo uso da autorización contida no artigo 86 da Constitución española, por proposta da vicepresidenta cuarta do Goberno e ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, a vicepresidenta terceira do Goberno e ministra de Asuntos Económicos e Transformación Dixital, a ministra de Facenda, o ministro de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana, a ministra de Política Territorial e Función Pública, o ministro de Sanidade e o ministro de Ciencia e Innovación, e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 23 de xuño de 2020,

DISPOÑO:

TÍTULO I

Medidas para o desenvolvemento ordenado e o impulso das enerxías renovables

Artigo 1. *Criterios para ordenar o acceso e a conexión ás redes de transporte e distribución de electricidade.*

1. Os titulares dos permisos de acceso para instalacións de xeración de enerxía eléctrica que obtivesen os ditos permisos en data posterior ao 27 de decembro de 2013, e antes da entrada en vigor deste real decreto lei deberán acreditar o cumprimento dos seguintes fitos administrativos nuns prazos non superiores aos estipulados a continuación:

a) Se o permiso de acceso se obtivo nunha data comprendida entre o 28 de decembro de 2013 e o 31 de decembro de 2017, ambos inclusive:

1.º Solicitude presentada e admitida da autorización administrativa previa: 3 meses.

2.º Obtención da declaración de impacto ambiental favorable: 18 meses.

3.º Obtención da autorización administrativa previa: 21 meses.

4.º Obtención da autorización administrativa de construción: 24 meses.

5.º Obtención da autorización administrativa de explotación definitiva: 5 anos.

b) Se o permiso de acceso se obtivo con posterioridade ao 31 de decembro de 2017 e antes da entrada en vigor deste real decreto lei:

1.º Solicitude presentada e admitida da autorización administrativa previa: 6 meses.

2.º Obtención da declaración de impacto ambiental favorable: 22 meses.

3.º Obtención da autorización administrativa previa: 25 meses.

4.º Obtención da autorización administrativa de construción: 28 meses.

5.º Obtención da autorización administrativa de explotación definitiva: 5 anos.

Os prazos sinalados nas letras a) e b) serán computados, todos eles, desde a data de entrada en vigor deste real decreto lei.

Aqueles titulares de permisos de acceso para instalacións de xeración de enerxía eléctrica que sexan outorgados desde a entrada en vigor deste real decreto lei deberán cumprir os fitos administrativos previstos na letra b), e os prazos computaranse desde a data de obtención dos permisos de acceso.

Os titulares dos permisos de acceso disporán dun prazo máximo de 6 meses para solicitar o permiso de conexión. O prazo sinalado será

computado desde a data de entrada en vigor deste real decreto lei, excepto para aqueles casos en que aínda non se obtivese o permiso de acceso, para os que computará desde a súa obtención. A non presentación desta solicitude no dito prazo suporá a caducidade automática do correspondente permiso de acceso e a execución inmediata polo órgano competente para a emisión das autorizacións administrativas das garantías económicas presentadas para tramitar a solicitude de acceso ás redes de transporte e distribución, en cumprimento do previsto nos artigos 59 bis e 66 bis do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.

En permisos de acceso outorgados para proxectos de instalacións de produción de enerxía eléctrica de tecnoloxía hidráulica de bombeo, os prazos establecidos neste número poderanse estender por solicitude do titular sen que en ningún caso o prazo total de vixencia dos permisos sen contar coa autorización administrativa de explotación definitiva supere os 7 anos.

2. A non acreditación ante o xestor da rede do cumprimento dos ditos fitos administrativos en tempo e forma suporá a caducidade automática dos permisos de acceso e, se for o caso, de acceso e conexión concedidos, e a execución inmediata polo órgano competente para a emisión das autorizacións administrativas das garantías económicas presentadas para a tramitación da solicitude de acceso ás redes de transporte e distribución. Non obstante, se por causas non imputables ao promotor non se produce unha declaración de impacto ambiental favorable, non se procederá á execución das ditas garantías. Se as instalacións estivesen exentas da obtención dalgún dos trámites anteriores, os titulares acreditarán a dita circunstancia mediante escrito do órgano competente para ditar a autorización ou a declaración de impacto correspondente. De igual modo, para acreditar o cumprimento do fito da solicitude da autorización administrativa, a solicitude deberá cumprir coa normativa que resulte de aplicación e, en particular, co establecido no artigo 53 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e no artigo 35 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación de impacto ambiental. O órgano competente para ditar a autorización deberá emitir escrito que acredite que a dita solicitude foi presentada e admitida.

Non obstante o anterior, os titulares dos permisos de acceso e, se for o caso, de acceso e conexión que obtivesen tales permisos en data posterior ao 27 de decembro de 2013, e antes da entrada en vigor deste real decreto lei, e aqueles que, téndoos solicitado con anterioridade á entrada en vigor deste real decreto lei, aínda non os obtivesen, poderán renunciar aos seus permisos de acceso e conexión ou, se for o caso, á solicitude presentada, no prazo de tres meses contados desde a entrada en vigor deste real decreto lei, e devolveranse as garantías económicas presentadas para tramitar a solicitude de acceso ás redes de transporte e distribución. Esta

renuncia será comunicada polo órgano substantivo ao órgano ambiental para que dite resolución de terminación do correspondente procedemento.

Artigo 2. *Desenvolvemento ordenado de instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables.*

Engádese o número 7 bis ao artigo 14 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, que queda redactado así:

«7 bis. Adicionalmente ao réxime retributivo específico previsto no número anterior, co obxecto de favorecer a previsibilidade e estabilidade nos ingresos e financiamento das novas instalacións de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovable que se constrúan, o Goberno desenvolverá regulamentariamente outro marco retributivo para a xeración de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovable, baseado no recoñecemento a longo prazo dun prezo fixo pola enerxía.

O referido marco retributivo outorgarase mediante procedementos de concorrencia competitiva en que o produto que se vai poxar será a enerxía eléctrica, a potencia instalada ou unha combinación de ambas, e a variable sobre a que se ofertará será o prezo de retribución da dita enerxía.

Nos procedementos de concorrencia competitiva, que deberán estar orientados á eficiencia en custos, poderase distinguir entre distintas tecnoloxías de xeración en función das súas características técnicas, tamaño, niveis de xestionabilidade, criterios de localización, madurez tecnolóxica e aqueles outros que garantan a transición cara a unha economía descarbonizada, así como ter en conta as particularidades das comunidades de enerxías renovables para que estas poidan competir polo acceso ao marco retributivo en nivel de igualdade con outros participantes, todo isto de acordo coa normativa comunitaria.

No caso de instalacións de pequena magnitude e proxectos de demostración, poderanse eximir do procedemento de concorrencia competitiva para o outorgamento dos referidos marcos retributivos de acordo co que se desenvolva regulamentariamente. Nestes casos, poderase utilizar como referencia retributiva o resultado dos ditos procedementos, garantindo a orientación á eficiencia en custos.»

Artigo 3. *Modificación do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.*

O Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, queda modificado como segue:

Un. Modifícase o artigo 115, que queda redactado como segue:

«Artigo 115. *Necesidade de autorización.*

1. A construción, ampliación, modificación e explotación de todas as instalacións eléctricas a que se refire o artigo 111 do presente real decreto requiren as resolucións administrativas seguintes:

a) Autorización administrativa previa, que se refire ao anteproxecto da instalación como documento técnico que se tramitará, se for o caso, conxuntamente co estudo de impacto ambiental. Así mesmo, nos casos en que resulte necesario, permitirá a iniciación dos trámites correspondentes para a ocupación do dominio público marítimo-terrestre.

b) Autorización administrativa de construción, que se refire ao proxecto concreto da instalación e permite ao seu titular a súa construción ou establecemento.

c) Autorización de explotación, que permite, unha vez executado o proxecto, pór en tensión as instalacións e proceder á súa explotación comercial.

As solicitudes de autorización administrativa previa e de construción definidas nos parágrafos a) e b) do presente número poderán efectuarse de maneira consecutiva, coetánea ou conxunta.

2. As modificacións de instalacións de xeración que obtivesen autorización administrativa previa poderán obter autorización administrativa de construción sen requirir unha nova autorización administrativa previa cando se cumpran todas as seguintes condicións:

a) Que as modificacións non sexan obxecto dunha avaliación ambiental ordinaria, de acordo co establecido no artigo 7.1 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

b) Que os terreos afectados pola instalación de produción tras as modificacións non excedan a poligonal definida no proxecto autorizado ou, de a excederen, non requiran expropiación forzosa e contén con compatibilidade urbanística.

c) Que a potencia instalada, tras as modificacións, non exceda en máis do dez por cento a potencia definida no proxecto orixinal. O anterior entenderase sen prexuízo das implicacións que, se for o caso, de conformidade co establecido na disposición adicional décimo cuarta, puidese ter ese exceso de potencia para efectos dos permisos de acceso e conexión.

d) Que as modificacións non supoñan un cambio na tecnoloxía de xeración.

e) Que as modificacións non supoñan alteracións da seguridade tanto da instalación principal como das súas instalacións auxiliares en servizo.

f) Que non se requira declaración, en concreto, de utilidade pública para a realización das modificacións previstas.

g) Que as modificacións non produzan afeccións sobre outras instalacións de produción de enerxía eléctrica en servizo.

3. Para os efectos do establecido no artigo 53.2 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, considéranse modificacións non substanciais, e deberán unicamente obter a autorización de explotación, logo de acreditación do cumprimento das condicións de seguridade das instalacións e do equipo asociado, as que cumpran as seguintes características:

a) Que non se encontren dentro do ámbito de aplicación da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

b) Que non supoñan unha alteración das características técnicas básicas (potencia, capacidade de transformación ou de transporte etc.) superior ao 5 por cento da potencia da instalación.

c) Que non supoñan alteracións da seguridade tanto da instalación principal como das súas instalacións auxiliares en servizo.

d) Que non se requira declaración en concreto de utilidade pública para a realización das modificacións previstas.

e) As modificacións de liñas que non provoquen cambios de servidume sobre o trazado.

f) As modificacións de liñas que, aínda provocando cambios de servidume sen modificación do trazado, se realizasen de mutuo acordo cos afectados, segundo o establecido no artigo 151 deste real decreto.

g) As modificacións de liñas que impliquen a substitución de apoios ou condutores por deterioración ou rotura, sempre que se manteñan as condicións do proxecto orixinal.

h) A modificación da configuración dunha subestación sempre que non se produza variación no número de rúas nin no de posicións.

i) No caso de instalacións de transporte ou distribución que non impliquen cambios retributivos.»

Dous. O número 1 do artigo 125 queda redactado como segue:

«1. As solicitudes formuladas conforme o artigo 122 someteranse ao trámite de información pública durante o prazo de trinta días, para cuxo efecto se inserirá un anuncio extracto delas no «boletín oficial» da provincia respectiva ou «diario oficial» da comunidade autónoma respectiva e, ademais, no «Boletín Oficial del Estado». No suposto de que a instalación afecte máis dunha provincia, corresponderá tramitar a publicación do anuncio no «Boletín Oficial del Estado» ás áreas ou, se for o caso, dependencias de Industria e Enerxía en cuxa provincia teña a súa orixe a instalación. Durante o citado prazo de trinta días, os interesados poderán formular as alegacións que xulguen oportunas.»

Tres. O número 2 do artigo 127 queda redactado como segue:

«2. Para os anteriores efectos, será remitida, pola Administración competente para a tramitación do expediente, unha separata do anteproxecto, que conterá as características xerais da instalación e a documentación cartográfica correspondente e, se for o caso, un documento de síntese do estudo de impacto ambiental, para que, nun prazo de trinta días, presten a súa conformidade ou oposición á autorización solicitada. Transcorrido o dito prazo sen que as distintas administracións, organismos ou empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral afectadas nos seus bens e dereitos contestasen, entenderase a conformidade da dita Administración coa autorización da instalación.»

Catro. Modifícase o número 1 do artigo 131, o cal queda redactado do seguinte modo:

«1. A Administración competente para a tramitación do expediente remitirá as separatas do proxecto presentado ás distintas administracións, organismos ou empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral afectadas, con bens e dereitos ao seu cargo, co obxecto de que establezan o condicionado técnico procedente, no prazo de trinta días. Transcorrido o dito prazo sen que as distintas administracións, organismos ou empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral afectadas nos seus bens e dereitos contestasen, entenderase a conformidade da dita Administración coas especificacións técnicas propostas no proxecto de execución.»

Cinco. Suprímese a letra b) do artigo 131.2.

Seis. O número 4 do artigo 131 queda redactado como segue:

«4. En caso de reparos do petionario, estes trasladaranse á Administración, organismos ou empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral que emitiron o correspondente condicionado técnico, para que, no prazo de quince días, mostren a súa conformidade ou reparos á dita contestación. Transcorrido o dito prazo sen que a Administración, organismos ou empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral citados emitisen novo escrito de reparos sobre o seu condicionado, entenderase a conformidade coa contestación ao condicionado efectuada polo petionario.»

Sete. O primeiro parágrafo do artigo 144 queda redactado como segue:

«A solicitude de recoñecemento, en concreto, de utilidade pública, xunto co documento técnico citado no artigo anterior, someterase ao trámite de información pública durante o prazo de trinta días.»

Oito. O número 1 do artigo 146 queda redactado como segue:

«1. O órgano encargado da tramitación do expediente, simultaneamente ao trámite de información pública, dará conta da solicitude e da parte do documento técnico polo que as distintas administracións, organismos, empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral resulten afectados, co fin de que estas emitan o correspondente informe, no prazo de trinta días. Transcorrido o dito prazo sen que as distintas administracións, organismos ou empresas de servizo público ou de servizos de interese xeral afectadas nos seus bens e dereitos contestasen, entenderase que non existe obxección ningunha coa declaración de utilidade pública da instalación.»

Nove. Engádesse unha disposición adicional décimo cuarta co seguinte teor:

«Disposición adicional décimo cuarta. *Consideración dunha mesma instalación de xeración para efectos dos permisos de acceso e conexión.*

1. Os permisos de acceso e conexión outorgados só terán validez para a instalación para a cal foron concedidos. Así mesmo, o outorgamento dun permiso de acceso e conexión a unha instalación estará condicionado a que esta poida ser considerada a mesma instalación que aquela á cal se refire a solicitude con que se iniciou o procedemento de acceso e conexión.

2. Para valorar se unha instalación pode ser considerada a mesma seranlle de aplicación os criterios recollidos no anexo II. Por proposta da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, estes criterios poderán ser modificados mediante real decreto.

3. En todo caso, a consideración de que unha instalación non sexa a mesma levará implícita a necesidade de realizar unha nova solicitude de acceso e conexión á rede para a obtención de novos permisos.

4. Naqueles casos en que as instalacións con permisos de acceso e conexión solicitados e/ou concedidos sufrisen modificacións que impliquen que as ditas instalacións poidan ser consideradas as mesmas de acordo co establecido nesta disposición, os titulares deberán actualizar a solicitude dos permisos de acceso e conexión ou, se for o caso, actualizar os permisos de acceso e conexión concedidos para adaptalos ás características da instalación modificada.

5. En ningún caso, a actualización dos permisos de acceso e conexión polas causas a que se refire o número anterior comportará a modificación da data de concesión dos ditos permisos, que seguirá sendo a mesma que a do permiso concedido.

Do mesmo modo, en ningún caso a actualización dunha solicitude de acceso e conexión polas razóns a que se refire o número anterior suporá a modificación da data en que se considere realizada a solicitude de acordo co que, a este respecto, estableza o procedemento que regule a concesión dos permisos de acceso e conexión.

No caso de hibridación dunha instalación que tivese un permiso de acceso xa concedido, para os efectos do cómputo do cumprimento dos fitos administrativos:

- a) Para a tecnoloxía que conte co permiso de acceso inicial, o cómputo dos prazos realizarase a partir da súa concesión.
- b) Para a nova parte hibridada non recollida no permiso de acceso orixinal, a data de inicio do cómputo será a de actualización do permiso de acceso.»

Dez. Engádesse un anexo II co seguinte teor:

«ANEXO II

Critérios para considerar que unha instalación de xeración de electricidade é a mesma para efectos dos permisos de acceso e conexión concedidos ou solicitados

1. Para efectos da concesión dos permisos de acceso e conexión solicitados e da vixencia dos permisos de acceso e conexión xa outorgados, considerarase que unha instalación de xeración de electricidade é a mesma que outra que xa solicitase ou obtivese os permisos de acceso e conexión, se non se modifica ningunha das seguintes características:

a) Tecnoloxía de xeración. Considerarase que non se modificou a tecnoloxía de xeración se se mantén o carácter síncrono ou asíncrono da instalación. Así mesmo, no caso de instalacións incluídas no ámbito de aplicación do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, considerarase que non se modificou a tecnoloxía se a instalación pertence ao mesmo grupo a que se refire o artigo 2 do citado real decreto. A adición de elementos de almacenamento de enerxía non implicará que se modifique a tecnoloxía da instalación.

b) Capacidade de acceso. A capacidade de acceso solicitada ou concedida non poderá incrementarse nunha contía superior ao 5 % da capacidade de acceso solicitada ou concedida no permiso de acceso orixinal. Para estes efectos, entenderase como capacidade de acceso aquela que figure no permiso de acceso ou na súa solicitude. Se nel se recollen varios valores de potencia sen indicar claramente de cal se trata, será aquel valor que reflecta a potencia activa máxima que pode inxectarse á rede. Este valor non terá por que ser coincidente coa potencia instalada

ou a potencia nominal da instalación. Non obstante, non se considerará que se mantén a capacidade de acceso cando esta diminúa respecto da solicitada ou da outorgada no permiso de acceso como consecuencia dunha redución de potencia instalada ou nominal que resulte da división dun proxecto en dous ou máis proxectos de instalación de xeración cuxa suma de potencias sexa igual á potencia orixinal.

c) Situación xeográfica. Considerarase que non se modificou a situación xeográfica das instalacións de xeración cando o centro xeométrico das instalacións de xeración formuladas inicialmente e finalmente, sen considerar as infraestruturas de evacuación, non difire en máis de 10.000 metros.

No caso de que se realice unha hibridación, para os efectos dos permisos de acceso e conexión, a instalación considerase a mesma sempre que se cumpran os criterios anteriormente sinalados. Non obstante, no caso de hibridación de instalacións xa en servizo ou proxectos que xa contén con permisos de acceso concedido, a condición a) só será de aplicación aos módulos de xeración de electricidade existentes ou aos que se refira o permiso de acceso xa outorgado.

2. No caso de instalacións de xeración de electricidade que, de conformidade co establecido no Regulamento (UE) 2016/631, do 14 de abril de 2016, que establece un código de rede sobre requisitos de conexión de xeradores á rede, estean integradas por máis dun módulo de xeración de electricidade, a condición asociada á tecnoloxía de xeración a que se refire o número anterior será de aplicación a cada un dos módulos de xeración que a integren de tal maneira que a dita instalación de xeración de electricidade non poderá ser considerada a mesma se modifica a tecnoloxía de xeración de calquera dos módulos de xeración de electricidade que a integran.»

TÍTULO II

Medidas para o impulso de novos modelos de negocio

Artigo 4. *Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.*

A Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, queda modificada como segue:

Un. Modifícase o número 13.b) do artigo 3, o cal queda redactado co seguinte teor literal:

«b) Instalacións de produción, incluídas as súas infraestruturas de evacuación, transporte secundario, distribución, acometidas, liñas directas, e as infraestruturas eléctricas das estacións de recarga de vehículos eléctricos de potencia superior a 250 kW, que excedan o ámbito territorial dunha comunidade autónoma, así como as liñas directas conectadas a instalacións de xeración de competencia estatal.»

Dous. Engádese unha letra d) no número 4 do artigo 4, a cal queda redactada co seguinte teor literal:

«d) A construción de determinadas instalacións na rede de transporte resulte crítica para a transición enerxética e a electrificación da economía e estas non estivesen recollidas no instrumento de planificación vixente.»

Tres. Engádense tres epígrafes h), i) e j) ao número 1 do artigo 6, co seguinte teor literal:

«h) Os titulares de instalacións de almacenamento, que son as persoas físicas ou xurídicas que posúen instalacións en que se difire o uso final de electricidade a un momento posterior a cando foi xerada, ou que realizan a conversión de enerxía eléctrica nunha forma de enerxía que se poida almacenar para a subseguinte reconversión da dita enerxía en enerxía eléctrica.

Todo isto sen prexuízo do previsto no artigo 5 da Lei 17/2013, do 29 de outubro, para a garantía da subministración e incremento da competencia nos sistemas eléctricos insulares e extrapeninsulares, e da posibilidade de que os suxeitos produtores, consumidores ou titulares de redes de transporte e distribución poidan posuír este tipo de instalacións sen perder a súa condición.

i) Os agregadores independentes, que son participantes no mercado de produción de enerxía eléctrica que prestan servizos de agregación e que non están relacionados co subministrador do cliente, entendéndose por agregación aquela actividade realizada por persoas físicas ou xurídicas que combinan múltiples consumos ou electricidade xerada de consumidores, produtores ou instalacións de almacenamento para a súa venda ou compra no mercado de produción de enerxía eléctrica.

j) As comunidades de enerxías renovables, que son entidades xurídicas baseadas na participación aberta e voluntaria, autónomas e efectivamente controladas por socios ou membros que están situados nas proximidades dos proxectos de enerxías renovables que sexan propiedade das ditas entidades xurídicas e que estas desenvolvesen, cuxos socios ou membros sexan persoas físicas, pemes ou autoridades locais, incluídos os municipios, e cuxa finalidade primordial sexa proporcionar beneficios ambientais, económicos ou sociais aos seus socios ou membros ou ás zonas locais onde operan, en lugar de ganancias financeiras.»

Catro. Modifícase o número 10 do artigo 14 no seguinte sentido:

«10. Sen prexuízo do establecido en relación coa comercialización de referencia, a retribución á actividade de comercialización será a que libremente se pacte entre as partes.

Os consumidores e os titulares de instalacións de almacenamento, xa sexa directamente ou a través do seu comercializador ou dun agregador independente, poderán obter os ingresos que correspondan, pola súa participación, se for o caso, nos servizos incluídos no mercado de produción de acordo co que regulamentariamente se determine.»

Cinco. Engádesse un número 12 ao artigo 33 coa seguinte redacción:

«12. Os titulares dos permisos de acceso de instalacións de xeración de enerxía eléctrica que hibriden as ditas instalacións mediante a incorporación a estas de módulos de xeración de electricidade que utilicen fontes de enerxía primaria renovable ou mediante a incorporación de instalacións de almacenamento poderán evacuar a enerxía eléctrica utilizando o mesmo punto de conexión e a capacidade de acceso xa concedida, sempre que a nova instalación cumpra cos requisitos técnicos que lle sexan de aplicación.

Así mesmo, poderanse realizar solicitudes de permisos de acceso para instalacións híbridas que incorporen varias tecnoloxías sempre que ao menos unha delas utilice unha fonte de enerxía primaria renovable ou incorpore instalacións de almacenamento.»

Seis. Modifícase o número 1 do artigo 49, que queda redactado así:

«1. As empresas eléctricas, os consumidores e o operador do sistema, en coordinación con outros axentes, poderán realizar e aplicar medidas que fomenten unha mellora da xestión da demanda eléctrica e que contribúan á optimización da curva de carga e/ou á eficiencia e aforro enerxéticos.

Os consumidores e os titulares de instalacións de almacenamento, ben directamente ou a través de comercializadores ou agregadores independentes, poderán participar, se for o caso, nos servizos incluídos no mercado de produción ou xestión da demanda de acordo co que regulamentariamente se determine.»

Sete. Modifícase o número 1 do artigo 53, que queda redactado co seguinte teor literal:

«1. Para a posta en funcionamento de novas instalacións de transporte, distribución, produción, liñas directas e infraestruturas eléctricas das estacións de recarga de vehículos eléctricos de potencia superior a 250 kW, recollidas na presente lei ou modificación das existentes, requirirase das seguintes autorizacións administrativas:

a) Autorización administrativa previa, que se tramitará co anteproxecto da instalación como documento técnico e, se for o caso, conxuntamente coa avaliación de impacto ambiental, segundo o disposto na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, e outorgará á empresa autorizada o dereito a realizar unha instalación concreta en determinadas condicións.

A autorización administrativa de instalacións de xeración non poderá ser outorgada se o seu titular non obtivo previamente os permisos de acceso e conexión ás redes de transporte ou distribución correspondentes.

b) Autorización administrativa de construción, que permite ao titular realizar a construción da instalación cumprindo os requisitos técnicos exixibles.

Para solicitala, o titular presentará un proxecto de execución xunto cunha declaración responsable que acredite o cumprimento da normativa que lle sexa de aplicación.

Para a súa resolución deberanse analizar os condicionados exclusivamente técnicos daquelas administracións públicas, organismos ou empresas que presten servizos públicos ou de interese económico xeral, unicamente no relativo a bens e dereitos da súa propiedade que se encontren afectados pola instalación.

A tramitación e resolución de autorizacións definidas nos parágrafos a) e b) do número 1 do presente artigo poderán efectuarse de maneira consecutiva, coetánea ou conxunta.

c) Autorización de explotación, que permite, unha vez executado o proxecto, pór en tensión as instalacións e proceder á súa explotación.

As acometidas poderán requirir as autorizacións administrativas previstas neste número nos termos que regulamentariamente establezan as administracións públicas no ámbito das súas respectivas competencias.

No caso de instalacións móbiles da rede de transporte ou rede de distribución que deban implantarse transitoriamente por un período inferior a dous anos e que se conecten ás ditas redes, con carácter previo á autorización de explotación, requiriran dunha autorización administrativa de construción que recibirá o nome de autorización de implantación, e quedarán eximidas da autorización administrativa previa. A autorización de implantación rexerase polo disposto no anexo, que pode ser modificado regulamentariamente.

As autorizacións administrativas de instalacións de xeración poderanse outorgar por unha potencia instalada superior á capacidade de acceso que figure no permiso de acceso. A capacidade de acceso será a potencia activa máxima que se lle permite verter á rede a unha instalación de xeración de electricidade. Se as autorizacións administrativas emitidas afectan instalacións existentes con réxime retributivo específico, as súas modificacións deberán ser comunicadas para a súa inscrición no rexistro de réxime retributivo específico e a diferenciación para efectos retributivos da xeración derivada das ditas modificacións.»

Oito. Modifícase o primeiro parágrafo do número 2 do artigo 53, co seguinte teor literal:

«2. A Administración pública competente poderá establecer que determinados tipos de modificacións non substanciais das instalacións

de transporte, distribución e produción, liñas directas e infraestruturas eléctricas das estacións de recarga de vehículos eléctricos de potencia superior a 250 kW non queden sometidas ás autorizacións administrativas previas previstas nos números 1.a) e b).»

Nove. Engádesse un parágrafo ao número 3 do artigo 53, co seguinte teor literal:

«3. Así mesmo, regulamentariamente o Goberno poderá eximir determinadas instalacións eléctricas cuxo obxecto sexa a investigación e o desenvolvemento tecnolóxico do réxime de autorizacións previsto nos números 1.a) e 1.b) do presente artigo. En todo caso, para que un proxecto poida resultar eximido da autorización administrativa previa, ese proxecto concreto deberá estar exento da obtención de declaración de impacto ambiental.

Para que un proxecto sexa considerado de I+D+i para os efectos do parágrafo anterior, este deberá estar suxeito a unha convocatoria estatal europea ou nacional específica que así o reflecta, ou ben deberá contar cun recoñecemento expreso para tal efecto ditado pola Secretaría de Estado de Enerxía.»

Dez. Modifícase o número 1 do artigo 54, que queda redactado co seguinte teor literal:

«1. Decláranse de utilidade pública as instalacións eléctricas de xeración, transporte, distribución de enerxía eléctrica e as infraestruturas eléctricas das estacións de recarga de vehículos eléctricos de potencia superior a 250 kW, para os efectos de expropiación forzosa dos bens e dereitos necesarios para o seu establecemento e da imposición e exercicio da servidume de paso.»

Once. Introdúcese unha disposición adicional vixésimo terceira, coa seguinte redacción:

«Disposición adicional vixésimo terceira. *Bancos de probas regulatorios.*

Ao abeiro da presente lei e co obxecto de cumprir os obxectivos previstos nela, así como os obxectivos de enerxía e clima e a sustentabilidade ambiental, poderanse establecer bancos de probas regulatorios en que se desenvolvan proxectos piloto co fin de facilitar a investigación e innovación no ámbito do sector eléctrico.

Para tal efecto, os ditos proxectos piloto deberán estar amparados por unha convocatoria realizada mediante real decreto do Goberno. Na dita convocatoria poderanse establecer particularidades e, se for o caso, determinadas exencións das regulacións do sector eléctrico, sen prexuízo do principio de sustentabilidade económica e financeira do sistema eléctrico. Os proxectos deberán ter carácter limitado en canto ao seu volume, tempo de realización e ámbito xeográfico.»

Doce. Introdúcese un anexo coa seguinte redacción:

«ANEXO

Autorización administrativa de implantación

As instalacións móbiles deberán contar cunha autorización administrativa de implantación nun lugar concreto. Para a obtención da dita autorización administrativa, o solicitante presentará un proxecto de execución e un proxecto de implantación ante o órgano competente, así como un informe sobre o dito proxecto do concello onde se pretenda situar a instalación. Esta resolución de autorización administrativa de implantación será emitida no prazo de tres meses desde que sexa presentada a documentación indicada pola Administración competente para ditar a autorización administrativa de implantación.

Con carácter excepcional e ante casos de emerxencia, a Administración competente para ditar a autorización administrativa de implantación poderá autorizar provisionalmente a implantación dunha instalación eléctrica móbil co fin de garantir a subministración nunha determinada zona durante o tempo estritamente necesario até a obtención da autorización de implantación. En todo caso, este período non poderá ser superior a un ano. Esta autorización deberá ser comunicada ao municipio no cal se implante a instalación.»

TÍTULO III

Medidas para o fomento da eficiencia enerxética

Artigo 5. Modificación da Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia.

A Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia, queda modificada como segue:

Un. Modifícase o artigo 69, que queda redactado da seguinte forma:

«Artigo 69. *Creación dun sistema nacional de obrigacións.*

1. Créase o sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética, en virtude do cal se asignará ás empresas comercializadoras de gas e electricidade, aos operadores de produtos petrolíferos en groso e aos operadores de gases licuados de petróleo en groso, en diante, suxeitos obrigados do sistema de obrigacións, unha cota anual de aforro enerxético de ámbito nacional, denominada obrigacións de aforro.

As obrigacións de aforro resultantes equivalerán, de forma agregada para o período de duración do sistema, ao obxectivo

asignado a España polo artigo 7 da Directiva 2012/27/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 25 de outubro de 2012, relativa á eficiencia enerxética, pola que se modifican as directivas 2009/125/CE e 2010/30/UE, e pola que se derrogan as directivas 2004/8/CE e 2006/32/CE, o cal foi modificado mediante a Directiva (UE) 2018/2002, do 11 de decembro de 2018, unha vez deducidos os aforros provenientes das medidas alternativas recollidas no artigo 7 ter da citada directiva.

2. O período de duración do sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética comprenderá desde a entrada en vigor do Real decreto lei 8/2014, do 4 de xullo, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia, até o 31 de decembro de 2030.

3. Para efectos de verificar a traxectoria cara ao cumprimento dos obxectivos asignados a España, poderase levar a cabo unha revisión do sistema para os períodos comprendidos entre o 1 de xaneiro de 2017 e o 31 de decembro de 2020; entre o 1 de xaneiro de 2021 e o 31 de decembro de 2025, e entre o 1 de xaneiro de 2026 e o 31 de decembro de 2030.»

Dous. Modifícase o artigo 70, coa seguinte redacción:

«Artigo 70. *Cálculo das obrigacións de aforro individuais dos suxeitos obrigados.*

1. O obxectivo de aforro enerxético anual, as cotas ou obrigacións de aforro correspondentes a cada un dos suxeitos obrigados e a súa equivalencia financeira serán fixados anualmente mediante orde da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos.

O obxectivo de aforro enerxético anual de cada suxeito obrigado calcularase multiplicando as vendas de enerxía correspondentes a cada un dos citados suxeitos no ano n-2 (onde n é o ano de referencia da obrigación) polo resultado de dividir o obxectivo de aforro anual medio do período 2015-2020 entre o volume de vendas anual medio do conxunto de todos os suxeitos obrigados considerado nas correspondentes ordes ministeriais publicadas polas que se establecen as obrigacións de achega ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética no dito período, multiplicado por un factor, que poderá variar ao longo do período 2021-2030, de maneira que se logre a consecución do obxectivo de aforro de enerxía final establecido no artigo 7 da Directiva 2012/27/UE, modificada pola Directiva (UE) 2018/2002, no período 2021-2030.

É dicir, o obxectivo anual de aforro enerxético correspondente a cada un dos suxeitos obrigados calcularase da seguinte maneira:

$$\text{Vendas de enerxía do suxeito obrigado (ano } n - 2) \times \left(\frac{\text{Media do obxectivo de aforro anual 2015 - 2020}}{\text{Media do volume de vendas de todos os suxeitos obrigados 2015 - 2020}} \right) \times C$$

Onde:

As vendas de enerxía relativas a cada suxeito obrigado, indicadas no parágrafo anterior, correspóndense con:

No caso das comercializadoras de gas e electricidade, co volume das súas vendas de enerxía final a nivel nacional a consumidores finais, tendo en conta o conxunto da súa actividade, expresadas en GWh, durante o segundo ano anterior ao período anual da obrigación.

No caso dos operadores en groso de produtos petrolíferos e gases licuados do petróleo, co volume das súas vendas de enerxía final a nivel nacional para a súa posterior distribución retalista, e a consumidores finais tendo en conta o conxunto da súa actividade, expresadas en GWh, durante o segundo ano anterior ao período anual da obrigación.

O coeficiente C será proporcional ao aumento do obxectivo de aforro anual necesario para cumprir co establecido no artigo 7 da Directiva 2012/27/UE, modificada pola Directiva (UE) 2018/2002, no período 2021-2030.

A suma das obrigacións anuais de aforro de todos os suxeitos obrigados será igual ao obxectivo de aforro enerxético anual establecido pola orde da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico. En ningún caso, a suma das obrigacións anuais de aforro de todos os suxeitos obrigados poderá superar o obxectivo acumulado de aforro de enerxía final anualizado establecido para España polo artigo 7 da Directiva 2012/27/UE, modificado pola Directiva (UE) 2018/2002, no período 2021-2030.

En caso de que un suxeito obrigado cause baixa como comercializador ou operador por xunto no ano de cumprimento da obrigación, será considerado suxeito obrigado, para os efectos da presente lei, por todo o período anual de obrigación que corresponda. Para estes efectos, o suxeito obrigado deberá acreditar ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas a súa baixa na actividade, quen o comunicará ao órgano xestor do Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética.

Para determinar a contía correspondente para cada suxeito obrigado incluíranse os axustes, en sentido positivo ou negativo, que deriven da corrección dos datos de vendas subministrados polos suxeitos obrigados sobre os fixados na correspondente orde ministerial do ano anterior para o que se establece a obrigación.

2. Para estes efectos, os suxeitos obrigados deberán remitir anualmente, antes do 30 de xuño, á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas os datos de vendas de enerxía correspondentes ao ano anterior, expresados en GWh.»

Tres. Modifícase o artigo 71 coa seguinte redacción:

«Artigo 71. *Cumprimento das obrigacións e certificados de aforro enerxético.*

1. Para facer efectivo o cumprimento das obrigacións anuais de aforro enerxético, os suxeitos obrigados deberán realizar unha contribución financeira anual ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética a que se refire o artigo seguinte, polo importe resultante de multiplicar a súa obrigación de aforro anual pola equivalencia financeira que se estableza.

Esta obrigación financeira deberá ingresarse por trimestres completos en catro partes iguais, e isto non máis tarde do 31 de marzo, 30 de xuño, 30 de setembro e 31 de decembro de cada ano, a excepción do último ano de obrigación en que a citada obrigación financeira deberá ingresarse en dúas partes iguais, e isto non máis tarde do 31 de marzo e 30 de xuño.

Por orde da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico determinarase a equivalencia financeira con base no custo medio estimado para mobilizar os investimentos en todos os sectores de actuacións necesarias para alcanzar o obxectivo anual de aforro.

2. Alternativamente, e nos termos que regulamentariamente o Goberno regule, poderase establecer un mecanismo de acreditación da consecución dunha cantidade de aforro enerxético equivalente ao cumprimento das obrigacións do sistema. Este mecanismo basearase na presentación de certificados de aforro enerxético (CAE) que resulten da realización das actuacións de eficiencia enerxética.

3. A inspección e tramitación dos procedementos sancionadores derivados do incumprimento das obrigacións establecidas na presente lei e nas súas disposicións de desenvolvemento en relación co sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética corresponderanlle ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.»

Catro. Modifícase o artigo 72 coa seguinte redacción:

«Artigo 72. *Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética.*

1. Créase o Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética, fondo carente de personalidade xurídica, cuxa finalidade será financiar as iniciativas nacionais de eficiencia enerxética, en cumprimento do artigo 20 da Directiva 2012/27/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 25 de outubro de 2012, modificada pola Directiva (UE) 2018/2002.

2. O Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética dedicarase ao financiamento de mecanismos de apoio económico, financeiro, asistencia técnica, formación, información ou outras medidas co fin de

aumentar a eficiencia enerxética en diferentes sectores, de forma que contribúan no seu conxunto a alcanzar o obxectivo de aforro de enerxía nacional previsto no artigo 7 da Directiva 2012/27/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 25 de outubro de 2012, modificada pola Directiva (UE) 2018/2002.

3. Poderán atenderse con cargo ás dotacións do Fondo todos os gastos que ocasione a xestión do Sistema nacional de aforro de enerxía. Para estes efectos, tamén se considerarán gastos de xestión, entre outros, a elaboración de estudos e informes, as asistencias técnicas para a definición das medidas de actuación, así como para a medición, control e verificación do cumprimento dos obxectivos.»

Cinco. Modifícanse os números 1 e 3 do artigo 73, coa seguinte redacción:

«1. O Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética estará adscrito ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, a través da Secretaría de Estado de Enerxía.»

«3. A supervisión e control do Fondo corresponderá a un Comité de Seguimento e Control adscrito ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, a través da Secretaría de Estado de Enerxía, que, baixo a presidencia do seu titular, estará composto polos titulares:

- a) Da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas.
- b) Da Dirección Xeral do Instituto para a Diversificación e Aforro da Enerxía (IDAE), M.P.
- c) Da Oficina Española do Cambio Climático
- d) Do Departamento de Asuntos Económicos e G20 do Gabinete da Presidencia do Goberno.
- e) Dun representante con rango de director xeral dos seguintes departamentos ministeriais:

- 1.º Ministerio de Facenda.
- 2.º Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana.
- 3.º Ministerio de Asuntos Económicos e Transformación Dixital.

O secretario do Comité será designado polo presidente, entre funcionarios da Secretaría de Estado de Enerxía do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico con rango de subdirector xeral. O Goberno, mediante real decreto, poderá modificar a composición do Comité.»

Seis. Modifícase o número 1 do artigo 74, coa seguinte redacción:

«1. O Fondo estará dotado:

Cos recursos provenientes de fondos estruturais comunitarios Feder como consecuencia do cofinanciamento de actuacións executadas cos recursos do fondo.

Coas achegas dos suxeitos obrigados polo sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética en concepto de cumprimento ou liquidación das súas obrigacións de aforro durante o período comprendido desde o 1 de xaneiro de 2014 até o 31 de decembro de 2030.

Con outras achegas que se consignent nos orzamentos xerais do Estado.

Cos recursos (importes) para financiar novas operacións procedentes das devolucións que retornen ou se recuperen por principal e xuros devindicados e cobrados de préstamos concedidos en concepto de financiamento das actuacións individuais executadas en aplicación das medidas de actuación, así como aquelas outras cantidades que eventualmente puidesen ser ingresadas na tesouraría do fondo como consecuencia dun procedemento de reintegro por incumprimento polo beneficiario das condicións das axudas concedidas.

Con calquera outro recurso destinado a financiar actuacións que teñan como obxectivo implementar medidas de aforro e eficiencia enerxética, así como os remanentes de achegas, se os houber, de anteriores exercicios.»

Sete. Modifícanse os parágrafos 1.a), 2.a) 3.a) e 3.e) do artigo 79, que quedan redactados da seguinte forma:

«1.a) Deixar de ingresar a totalidade da contía anual que corresponda ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética dentro do período da obrigación cando a contribución anual sexa superior a 5 millóns de euros.»

«2.a) Deixar de ingresar a contía anual que corresponda ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética dentro do período da obrigación cando a contribución anual sexa superior a 500.000 euros e inferior a 5 millóns de euros.»

«3.a) Deixar de ingresar a contía anual que corresponda ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética dentro do período da obrigación cando a contribución anual sexa igual ou inferior a 500.000 euros.»

«3.e) O atraso na comunicación dos datos sobre as vendas de enerxía ou de calquera outra información que solicite a Administración, que dificulte, aínda que non impida, a determinación das obrigacións de aforro. Para estes efectos, a prescrición da infracción a que se refire o artigo 83 empezará a contarse a partir do día seguinte ao da publicación no *Boletín Oficial del Estado* da correspondente orde da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico a que se refire o artigo 70.»

Oito. Modifícase o artigo 83, que queda redactado da seguinte forma:

«Artigo 83. *Prescrición de infraccións e sancións.*

1. O prazo de prescrición das infraccións previstas neste capítulo será de tres anos para as moi graves, dous para as graves e seis meses para as leves.

2. O prazo de prescrición das sancións previstas neste capítulo será de tres anos para as moi graves, de dous anos para as graves e dun ano para as leves.

3. Para o cómputo dos prazos de prescrición de infraccións e sancións, observarase o disposto no artigo 30 da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público.»

Nove. Modifícase o número 1 do artigo 84, coa seguinte redacción:

«1. A iniciación e a instrución dos procedementos sancionadores derivados das infraccións administrativas tipificadas no ámbito do sistema nacional de obrigacións de eficiencia enerxética e en materia de auditorías enerxéticas, acreditación de provedores de servizos e auditores enerxéticos, promoción da eficiencia da subministración de enerxía e contabilización de consumos enerxéticos, así como o seu arquivamento, corresponderá ao órgano da dirección xeral correspondente da Secretaría de Estado de Enerxía.»

Dez. Modifícase o artigo 86, que queda redactado da seguinte forma:

«Artigo 86. *Procedemento sancionador.*

1. O procedemento para a imposición das sancións previstas nesta lei, en que as fases de instrución e resolución estarán debidamente separadas, axustarase ao disposto na Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, coas particularidades que se establecen nos demais artigos deste capítulo.

2. O prazo máximo para a resolución e notificación nestes procedementos sancionadores en que as fases de instrución e tramitación estarán debidamente separadas será de dezoito meses, contados desde a data en que se produza a súa iniciación. Transcorrido este prazo, declararase a caducidade do procedemento e ordenarase o arquivamento das actuacións, cos efectos previstos no artigo 95 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.»

TÍTULO IV

Outras medidas urxentes para o impulso da actividade económica e o emprego

Artigo 6. *Destino do superávit das entidades locais correspondente a 2019 e aplicación en 2020 da disposición adicional décimo sexta do texto refundido da Lei reguladora das facendas locais.*

1. Cos efectos do número 4 da disposición adicional sexta da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, as entidades locais poderán destinar en 2020,

como máximo, o 7 por cento do saldo positivo correspondente ao ano 2019 que resulte da aplicación das regras do número 2 daquela disposición adicional, para financiar gastos de investimento en vehículos eléctricos puros ou con etiqueta ambiental CERO, salvo no caso de que se acredite que non existen vehículos CERO que cumpran coas necesidades mínimas de servizo, caso en que poderán substituírse por vehículos coa etiqueta ECO, e en infraestruturas de recarga para o uso dos vehículos adquiridos, que se destinen á prestación dos servizos públicos de recollida, eliminación e tratamento de residuos, seguridade e orde pública, protección civil, prevención e extinción de incendios e de transporte de viaxeiros.

2. En todo caso, son aplicables as regras, condicións e requisitos recollidos na disposición adicional sexta da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, e na disposición adicional décimo sexta do texto refundido da Lei reguladora de facendas locais, aprobado polo Real decreto legislativo 2/2004, do 5 de marzo, sen prexuízo da aplicación que puidese realizar cada entidade local como consecuencia do artigo 3 do Real decreto lei 8/2020, do 17 de marzo, e 20.1 do Real decreto lei 11/2020, do 31 de marzo.

3. Habilítase o órgano competente do Ministerio de Facenda para determinar, se for o caso, os modelos de formularios normalizados para a captura daquela información e ditar as instrucións ou resolucións que resulten necesarias para a concreción, procedemento e prazo de remisión da información que se vai subministrar.

A remisión da información económico-financiera de cada corporación local realizaraa a intervención ou unidade que exerza as súas funcións, mediante sinatura electrónica avanzada baseada nun certificado recoñecido, de acordo coa Lei 59/2003, do 19 de decembro, de sinatura electrónica.

O Ministerio de Facenda poderá difundir ou publicar a información remitida en virtude do presente real decreto lei co alcance, contido e metodoloxía que determine.

O incumprimento das obrigacións de subministración de información, tanto no referido aos prazos establecidos, ao correcto contido, idoneidade ou modo de envío dos datos, poderá comportar a imposición das medidas previstas nos artigos 20 e seguintes da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, logo de requirimento á corporación local para o seu cumprimento nun prazo de dez días hábiles. Sen prexuízo da posible responsabilidade persoal que corresponda, o Ministerio de Facenda poderá dar publicidade aos requirimentos efectuados ou ao seu incumprimento.

Artigo 7. Dedución no imposto sobre sociedades por actividades de innovación tecnolóxica de procesos de produción na cadea de valor da industria da automoción.

Con efectos para os períodos impositivos que se inicien dentro dos anos 2020 e 2021, a porcentaxe de dedución a que se refire a letra c) do número 2 do artigo 35 da Lei 27/2014, do 27 de novembro, do imposto

sobre sociedades, será do 25 por cento para os gastos efectuados na realización de actividades de innovación tecnolóxica cuxo resultado sexa un avance tecnolóxico na obtención de novos procesos de produción na cadea de valor da industria da automoción ou melloras substanciais dos xa existentes.

Para a aplicación da dedución regulada no parágrafo anterior, será necesario que a entidade obtivese un informe motivado sobre a cualificación da actividade como innovación tecnolóxica cuxo resultado sexa un avance tecnolóxico na obtención de novos procesos de produción na cadea de valor da industria da automoción ou melloras substanciais dos xa existentes, nos termos establecidos na letra a) do número 4 do artigo 35 da Lei 27/2014, do 27 de novembro, do imposto sobre sociedades.

Artigo 8. Modificación da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

A Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, queda modificada como segue:

Un. Modifícanse os números 2, 4 e 5 do artigo 34, que quedan redactados da seguinte maneira:

«2. Para isto, o promotor presentará ante o órgano substantivo unha solicitude de determinación do alcance do estudo de impacto ambiental, xunto co documento inicial do proxecto, que conterá, como mínimo, a seguinte información:

a) A definición e as características específicas do proxecto, incluída a súa situación, viabilidade técnica e o seu probable impacto sobre o ambiente, así como unha análise preliminar dos efectos previsibles sobre os factores ambientais derivados da vulnerabilidade do proxecto ante riscos de accidentes graves ou de catástrofes.

b) As principais alternativas que se consideran e unha análise dos potenciais impactos de cada unha delas.

c) Un diagnóstico territorial e do ambiente afectado polo proxecto.

O órgano substantivo, unha vez comprobada formalmente a adecuación da documentación presentada, remitiraa, no prazo de dez días hábiles, ao órgano ambiental para que elabore o documento de alcance do estudo de impacto ambiental.

Se a documentación inicial presentada polo promotor xunto coa solicitude carece da información exixible ou é insuficiente para poder efectuar as consultas ás administracións públicas afectadas, requirirase o promotor para que, no prazo improrrogable de dez días, emende a falta de información ou xunte a documentación necesaria, con indicación de que, se así non o fixer, se terá por desistido da súa solicitude.»

«4. As administracións públicas afectadas e as persoas interesadas consultadas deberán pronunciarse no prazo máximo de trinta días hábiles desde a recepción da documentación.

Transcorrido este prazo sen que se recibisen estes pronunciamentos, o procedemento continuará se o órgano ambiental conta con elementos de xuízo suficientes para elaborar o documento de alcance do estudo de impacto ambiental. Neste caso, non se terán en conta os pronunciamentos antes referidos que se reciban posteriormente.

Se o órgano ambiental non ten os elementos de xuízo suficientes, ben porque non se recibisen os informes das administracións públicas afectadas que resulten relevantes, ou ben porque, téndose recibido, estes resultasen insuficientes para decidir, requirirá persoalmente o titular do órgano xerarquicamente superior daquel que tería que emitir o informe, para que, no prazo de dez días hábiles, contados a partir da recepción do requirimento, ordene ao órgano competente a entrega do correspondente informe no prazo de dez días hábiles, sen prexuízo das responsabilidades en que puidese incurrir o responsable da demora.

O requirimento efectuado comunicárase ao órgano substantivo e ao promotor, e suspende o prazo previsto para a elaboración do documento de alcance.

Se, transcorrido o prazo outorgado para o efecto no parágrafo anterior, o órgano ambiental non recibiu os informes das administracións públicas afectadas que resulten relevantes para a determinación do alcance do estudo de impacto ambiental, o órgano ambiental elaborará o documento de alcance no cal fará constar a ausencia dos informes solicitados para coñecemento do promotor e do órgano substantivo.

En todo caso, o promotor poderá reclamar á Administración competente a emisión do informe, a través do procedemento previsto no artigo 29.1 da Lei 9/1998, do 13 de xullo, da xurisdición contencioso-administrativa.»

«5. Recibidas as contestacións ás consultas, o órgano ambiental elaborará e remitirá ao promotor e ao órgano substantivo o documento de alcance do estudo de impacto ambiental, xunto coas contestacións recibidas ás consultas realizadas dentro do prazo establecido no artigo 33.2.a).

O documento de alcance do estudo de impacto ambiental será válido durante o prazo de dous anos a partir do día seguinte ao da súa notificación ao promotor. Perderá a súa validez unha vez que transcorra o dito prazo sen que se presentase ante o órgano substantivo o estudo de impacto ambiental para iniciar o procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria.»

Dous. Engádense os números 2, 3, 4 e 5 no artigo 43 coa seguinte redacción:

«2. O promotor poderá solicitar a prórroga da vixencia da declaración de impacto ambiental antes de que transcorra o prazo previsto no número anterior. A solicitude formulada polo promotor suspenderá o prazo de vixencia de catro anos.

3. Presentada a solicitude, o órgano ambiental poderá acordar a prórroga da vixencia da declaración de impacto ambiental en caso de que non se producisen cambios substanciais nos elementos esenciais que serviron para realizar a avaliación de impacto ambiental, ampliando a súa vixencia por dous anos adicionais. Transcorrido este prazo sen que comezase a execución do proxecto ou actividade, o promotor deberá iniciar novamente o procedemento de avaliación de impacto ambiental do proxecto.

4. O órgano ambiental resolverá sobre a solicitude de prórroga nun prazo de tres meses contados desde a data de presentación da dita solicitude. O órgano ambiental solicitará informe ás administracións públicas afectadas por razón da materia en relación cos elementos esenciais que serviron para realizar a avaliación de impacto ambiental. Estas administracións deberán pronunciarse no prazo de trinta días, que poderá ampliarse por quince días máis, por razóns debidamente xustificadas, período durante o cal o prazo de resolución da solicitude permanecerá suspendido.

5. Transcorrido o prazo sen que o órgano ambiental resolvese sobre a prórroga da vixencia da declaración de impacto ambiental, entenderase desestimada a solicitude de prórroga.»

Tres. Modifícanse os números 2, 8 e 9 do artigo 47, que quedan redactados da seguinte maneira:

«2. O órgano ambiental, tendo en conta a información facilitada polo promotor, o resultado das consultas realizadas e, se for o caso, os resultados de verificacións preliminares ou avaliacións dos efectos ambientais realizadas de acordo con outra lexislación, resolverá mediante a emisión do informe de impacto ambiental, que poderá determinar de forma motivada de acordo cos criterios do anexo III:

a) Que o proxecto debe someterse a unha avaliación de impacto ambiental ordinaria porque podería ter efectos significativos sobre o ambiente. Neste caso, o promotor elaborará o estudo de impacto ambiental conforme o artigo 35.

Para isto, o promotor poderá solicitar ao órgano ambiental o documento de alcance do estudo de impacto ambiental nos termos do artigo 34.

b) Que o proxecto non ten efectos adversos significativos sobre o ambiente, nos termos establecidos no informe de impacto ambiental, que indicará, ao menos, as características do proxecto e as medidas

previstas para previr o que, doutro modo, poderían ter sido efectos adversos significativos para o ambiente.

c) Que non é posible ditar unha resolución fundada sobre os posibles efectos adversos do proxecto sobre o ambiente, ao non dispor o órgano ambiental de elementos de xuízo suficientes, e procederáse á terminación do procedemento con arquivamento de actuacións.»

«8. O órgano ambiental resolverá sobre a solicitude de prórroga nun prazo de tres meses contados desde a data de presentación da dita solicitude. Previamente, o órgano ambiental solicitará informe ás administracións públicas afectadas por razón da materia en relación cos elementos esenciais que serviron para realizar a avaliación de impacto ambiental simplificada. Estas administracións deberán pronunciarse no prazo de trinta días, que poderá ampliarse, por razóns debidamente xustificadas, por quince días máis, período durante o cal o prazo de resolución da solicitude permanecerá suspendido.»

«9. Transcorrido o prazo sen que o órgano ambiental resolvase sobre a prórroga da vixencia do informe de impacto ambiental, entenderase desestimada a solicitude de prórroga.»

Artigo 9. *Definición temporal de praza quilómetro.*

Con carácter excepcional e mentres persistan as medidas de restrición obrigatoria da oferta, nos trens en que o billete outorgue unha praza sentada, para efectos da liquidación da adición da modalidade B do canon por utilización das liñas ferroviarias integrantes da Rede ferroviaria de interese xeral, recollido no artigo 97.5 2.º b) da Lei 38/2015, do 29 de setembro, do sector ferroviario, entenderase por praza quilómetro o produto dos quilómetros percorridos por un tren polo número de prazas que a empresa ferroviaria estea autorizada a comercializar, atendendo ás medidas necesarias de máxima separación posible entre viaxeiros determinadas polas autoridades competentes en cada momento.

O disposto no parágrafo anterior aplicarase a cantas liquidacións correspondan ao período comprendido entre a data de entrada en vigor do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, e aquela en que decaian as medidas de restrición obrigatoria da oferta referidas.

Artigo 10. *Arrendamentos para uso distinto do de vivenda das entidades administradoras de infraestruturas ferroviarias na súa condición de grandes tedores.*

As entidades a que se refire o artigo 22.1 da Lei 38/2015, do 29 de setembro, do sector ferroviario, poderán acordar cos arrendatarios dos seus inmobles arrendados para uso distinto de vivenda unha moratoria ou

redución da renda polo impacto provocado polo COVID-19. Este acordo exixirá a solicitude previa dos arrendatarios no prazo dun mes desde a entrada en vigor deste real decreto lei.

Artigo 11. Ampliación das habilitacións para a execución da oferta de emprego público e dos procesos de estabilización de emprego temporal.

1. Con carácter excepcional, a habilitación temporal para a execución da oferta de emprego público, ou instrumento similar das administracións públicas e dos procesos de estabilización de emprego temporal previstos no artigo 19.un.6 da Lei 3/2017, do 27 de xuño, de orzamentos xerais do Estado para o ano 2017, e no artigo 19.un.9 da Lei 6/2018, do 3 de xullo, de orzamentos xerais do Estado para o ano 2018, mediante a publicación das correspondentes convocatorias de procesos selectivos regulada no artigo 70.1 do texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público, aprobado polo Real decreto legislativo 5/2015, do 30 de outubro, cuxo vencemento se produza no exercicio 2020, entenderase prorrogada durante o exercicio 2021.

2. Así mesmo, amplíase até o 31 de decembro de 2021 o prazo para aprobar e publicar nos respectivos diarios oficiais as ofertas de emprego público que articulen os procesos de estabilización de emprego temporal a que se refire o número anterior. Nos demais aspectos estes procesos ateranse aos requisitos e condicións establecidos en cada unha das citadas leis de orzamentos, segundo corresponda.

Artigo 12. Liberación da banda de frecuencias 694-790 MHz.

O proceso de liberación da banda de frecuencias de 694 MHz a 790 MHz (banda de frecuencias do segundo dividendo dixital) desenvolverase conforme o establecido no presente real decreto lei e no Real decreto 391/2019, do 21 de xuño, polo que se aproba o Plan técnico nacional da televisión dixital terrestre e se regulan determinados aspectos para a liberación do segundo dividendo dixital.

O cesamento de emisións nas canles radioelétricas da banda de frecuencias 694 MHz a 790 MHz explotadas polos prestadores do servizo de comunicación audiovisual televisiva en ningún caso poderá producirse con posterioridade ao 31 de outubro de 2020 para ningún múltiple dixital ou canle radioelétrica e en ningunha das áreas xeográficas ou demarcacións de televisión local, incluída a súa utilización transitoria co fin de facilitar as actuacións de adaptación das instalacións de recepción de sinais de televisión, sen prexuízo de que se poida anticipar a data de cesamento de utilización de determinadas canles radioelétricas nos termos indicados no número 4 da disposición transitoria terceira do citado Real decreto 391/2019, do 21 de xuño.

Mantéñense os obxectivos de cobertura de poboación que para as distintas canles radioelétricas e múltiples dixitais veñen establecidos no Real decreto 391/2019, do 21 de xuño, ben que as obrigacións relativas aos prazos de cobertura de poboación establecidas no citado real decreto deberán cumprirse antes do 31 de outubro de 2020.

Disposición adicional primeira. *Capacidade de acceso dos nós de transición xusta.*

1. Até que a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia aprobe os criterios para a avaliación da capacidade da rede e para os efectos de regular os procedementos e establecer os requisitos para o outorgamento da capacidade de acceso nos nós de transición xusta que figuran no anexo, de conformidade coa disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas poderá solicitar ao operador do sistema eléctrico o cálculo da capacidade de acceso individualizada para os ditos nós.

2. Nos cálculos efectuados, o operador do sistema deberá considerar a situación concreta dese nó e daqueles que teñan influencia sobre el. A análise realizada polo operador do sistema incorporará, así mesmo, criterios asociados á potencia de cortocircuíto e á estabilidade estática e dinámica da rede. O operador do sistema poderá, así mesmo, considerar adicionalmente na súa análise outros criterios técnicos que puidesen ser relevantes neses nós concretos da rede, co obxectivo de maximizar a penetración de renovables e asegurar unha operación segura do sistema.

Disposición adicional segunda. *Límites de investimento nas redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica.*

1. Con carácter excepcional, durante cada un dos anos do trienio 2020 a 2022, o volume anual de investimento da rede de transporte de enerxía eléctrica posto en servizo cada un dos ditos anos con dereito a retribución a cargo do sistema poderá ascender até un máximo do 0,075 por cento do produto interior bruto de España previsto polo Ministerio de Asuntos Económicos e Transformación Dixital para cada un deses anos.

Así mesmo, durante o período 2021-2026, no cálculo do volume anual de investimento suxeito á limitación de cantidade non se computará o volume de investimento motivado por interconexións internacionais, ben que estas actuacións terán dereito a retribución sufragada a través das peaxes de acceso ás redes de transporte e distribución.

O cálculo do volume de investimento con dereito a retribución de cada unha das empresas transportistas realizarase de acordo co previsto no capítulo IV do Real decreto 1047/2013, do 27 de decembro, polo que se establece a metodoloxía para o cálculo da retribución da actividade de transporte de enerxía eléctrica, coas particularidades relativas ao volume total sectorial sinaladas nos parágrafos anteriores.

O aumento do volume máximo de investimento con dereito a retribución a cargo do sistema na rede de transporte recollido no primeiro parágrafo deste número deberá considerarse no Plan de desenvolvemento da rede de transporte de enerxía eléctrica para o período 2021-2026.

2. De igual modo, con carácter excepcional durante cada un dos anos do trienio 2020 a 2022, o volume anual de investimento da rede de

distribución de enerxía eléctrica posto en servizo cada un dos ditos anos con dereito a retribución a cargo do sistema poderá ascender até un máximo do 0,14 por cento do produto interior bruto de España previsto polo Ministerio de Asuntos Económicos e Transformación Dixital para cada un deses anos.

O cálculo do volume de investimento con dereito a retribución de cada unha das empresas distribuidoras realizarase de acordo co previsto no capítulo IV do Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro, polo que se establece a metodoloxía para o cálculo da retribución da actividade de distribución de enerxía eléctrica, coas particularidades relativas ao volume total sectorial sinaladas no parágrafo anterior.

3. O valor máximo do volume de investimento suxeito a limitación de cantidade sinalado nos números anteriores poderá ser modificado á alza ou á baixa por orde da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, para os efectos de axustalo á evolución real da economía ou se se producen circunstancias técnicas ou económicas sobrevidas.

Disposición adicional terceira. *Destino do superávit do sector eléctrico.*

1. Non obstante o previsto no artigo 19 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e na disposición adicional primeira do Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, con carácter excepcional, o superávit de ingresos do sistema eléctrico poderá aplicarse para cubrir os desaxustes temporais, con carácter preferente, e as desviacións transitorias entre ingresos e custos dos exercicios 2019 e 2020.

2. Por orde da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, aprobaranse as cantidades, termos e prazos da aplicación a que fai referencia o número anterior.

Disposición adicional cuarta. *Medidas de acompañamento ás instalacións acollidas ao réxime retributivo específico cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible.*

1. Para as instalacións tipo cuxos custos de explotación dependen esencialmente do prezo do combustible, o valor da retribución á operación aplicable durante o período en que se encontre en vigor o estado de alarma calcularase de acordo cos seguintes números.

2. Para o cálculo do valor da retribución á operación, consideraranse os parámetros retributivos en vigor na data da aprobación deste real decreto lei, coa excepción dos valores do prezo do mercado eléctrico e do prezo dos dereitos de emisión de CO₂, que serán estimados para o período en que se encontre en vigor o estado de alarma. Así mesmo, en caso de ser necesario para a correcta aplicación do réxime retributivo específico, actualizaranse aqueles parámetros retributivos relacionados cos citados anteriormente.

3. A retribución á operación así calculada en ningún caso poderá resultar inferior ao valor da retribución establecida na Orde TED/171/2020, do 24 de febreiro, para cada instalación tipo.

4. Excepcionalmente, os valores do número de horas equivalentes de funcionamento mínimo e do limiar de funcionamento aplicables ao ano 2020 ás instalacións tipo afectadas por este artigo quedan reducidos nun 50 % respecto dos valores establecidos na Orde TED/171/2020, do 24 de febreiro.

Disposición adicional quinta. *Prórroga do período transitorio de adaptación das sociedades anónimas de xestión de estibadores portuarios.*

O prazo do período transitorio de adaptación das sociedades anónimas de xestión de estibadores portuarios establecido na disposición transitoria primeira do Real decreto lei 8/2017, do 12 de maio, polo que se modifica o réxime dos traballadores para a prestación do servizo portuario de manipulación de mercadorías, dando cumprimento á Sentenza do Tribunal de Xustiza da Unión Europea do 11 de decembro de 2014, ditada no Asunto C-576/13 (procedemento de infracción 2009/4052), queda prorrogado por un período de dous meses desde a entrada en vigor deste real decreto lei.

Esta prórroga terá efectos exclusivamente en canto á adaptación das sociedades anónimas de xestión de estibadores portuarios, sen afectar o réxime de concesión de axudas especiais para a adaptación do sector da estiba portuaria.

Disposición adicional sexta. *Control sanitario dos pasaxeiros internacionais.*

1. Sen prexuízo das medidas preventivas adoptadas en aplicación das directrices EASA/ECDC (siglas en inglés da Axencia Europea de Seguridade Aérea e do Centro Europeo para a Prevención e Control de Enfermidades, respectivamente), o Ministerio de Sanidade determinará os controis sanitarios necesarios a que deben someterse os pasaxeiros que cheguen a España por vía aérea ou marítima e o alcance dos ditos controis, e será o responsable da súa execución. Os ditos controis sanitarios poderán incluír a toma da temperatura, un control documental e un control visual sobre o estado do pasaxeiro.

2. No que se refire ao control documental, os pasaxeiros con orixe en calquera aeroporto ou porto situado fóra do territorio español deberán cubrir un formulario de saúde pública. O contido do dito formulario e a súa forma de presentación serán establecidos pola persoa titular da Dirección Xeral de Saúde Pública, Calidade e Innovación do Ministerio de Sanidade.

Para tal efecto, as axencias de viaxe, os operadores turísticos e compañías de transporte aéreo ou marítimo e calquera outro axente que comercialice billetes aéreos vendidos illadamente ou como parte dunha viaxe combinada deberán informar os pasaxeiros, no inicio do proceso de

venda dos billetes con destino a España, da obrigatoriedade de presentar o formulario de saúde pública no aeroporto ou porto de destino.

3. Se no proceso do control sanitario se detecta que un pasaxeiro pode padecer COVID-19 ou outra patoloxía que poida supor un risco para a saúde pública, realizarase unha avaliación médica en que se valorarán os aspectos epidemiolóxicos e clínicos do pasaxeiro. Se se confirma que o pasaxeiro padece COVID-19 ou outra patoloxía que poida supor un risco para a saúde pública, activaranse os protocolos establecidos para a súa derivación a un centro sanitario.

4. En relación coa vía aérea, a implementación dos controis sanitarios previstos nos números 1 e 2 deberá realizarse en coordinación co xestor aeroportuario. O xestor aeroportuario e as compañías aéreas prestarán a súa colaboración ao Ministerio de Sanidade para a implementación destas medidas. No caso de aeroportos xestionados por Aena S.M.E., S.A., na dita colaboración terase en conta o previsto na disposición adicional primeira do Real decreto lei 21/2020, do 9 de xuño, de medidas urxentes de prevención, contención e coordinación para facer fronte á crise sanitaria ocasionada polo COVID-19

Disposición transitoria primeira. *Novas solicitudes de permisos de acceso.*

1. Desde a entrada en vigor deste real decreto lei e até a aprobación polo Goberno e a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, respectivamente, do real decreto e da circular normativa que desenvolvan o artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, os xestores de rede non admitirán novas solicitudes de permisos de acceso para plantas de produción de enerxía eléctrica nin pola capacidade existente no momento da entrada en vigor do real decreto lei nin pola que resulte liberada con posterioridade como consecuencia das desistencias, caducidades ou calquera outra circunstancia sobrevida.

Non obstante, si serán admitidas polos xestores de rede aquelas solicitudes que, no momento da entrada en vigor deste real decreto lei, remiten á Administración competente para a tramitación das autorizacións o xustificante acreditativo de ter depositado as garantías económicas para a tramitación dos permisos de acceso.

2. O previsto no parágrafo primeiro do número 1 anterior non será de aplicación ás solicitudes que se poidan realizar:

a) No marco dos procedementos para a concesión da capacidade de acceso de evacuación previstos na disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro, para o outorgamento dos permisos de acceso e conexión para garantir unha transición xusta.

b) Para plantas de produción destinadas ao autoconsumo que se conecten á rede de distribución de enerxía eléctrica.

c) Para outorgar permisos de acceso a consumidores de enerxía eléctrica.

3. Desde a entrada en vigor deste real decreto lei, queda sen efectos para novas solicitudes de acceso á rede de transporte o previsto na disposición adicional cuarta do Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, de medidas urxentes para a transición enerxética e a protección dos consumidores.

Non obstante, mediante real decreto poderán definirse criterios e requisitos para incorporar nas subestacións de transporte posicións adicionais ás incluídas expresamente na planificación da rede de transporte. As ditas posicións terán consideración de instalacións planificadas e incluídas nos plans de investimento para os efectos do outorgamento dos permisos de acceso.

Disposición transitoria segunda. Obrigacións de achega ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética no ano 2020.

De maneira excepcional, establécese unha moratoria no cumprimento das obrigacións de achega ao Fondo Nacional de Eficiencia Enerxética, establecidas na Orde TED/287/2020, do 23 de marzo, daqueles suxeitos obrigados que sexan microempresas, pequenas e medianas empresas (pemes), de acordo co anexo I, definición de peme, do Regulamento (UE) nº 651/2014 da Comisión, do 17 de xuño de 2014, polo que se declaran determinadas categorías de axudas compatibles co mercado interior en aplicación dos artigos 107 e 108 do Tratado.

Esta moratoria aplicarase ás obrigacións pendentes dos citados suxeitos obrigados até o 28 de febreiro de 2021. A condición de peme deberá ser acreditada ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, pertencente ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, antes do 31 de decembro de 2020.

Disposición transitoria terceira. Aplicación do disposto no artigo 3 ás autorizacións administrativas en curso.

O previsto desde o número dous ao oito do artigo 3 será de aplicación para todas aquelas instalacións que non comezasen a súa tramitación no momento da entrada en vigor deste real decreto lei ou naqueles casos en que, aínda tendo realizado a solicitude, non se iniciase na dita data de entrada en vigor a información pública e a petición de informes a administracións, organismos e empresas afectados.

Disposición derradeira primeira. Modificación da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.

Introdúcese unha nova letra n) no artigo 13.3 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, co seguinte teor:

«n) Os gastos ocasionados polas contas xestionadas polo organismo encargado das liquidacións para realizar a liquidación dos custos regulados do sector eléctrico, salvo nos casos en que estea

previsto que tales custos sexan deducidos dos saldos que existan na conta en favor dos titulares do dereito de que se trate. Os gastos ocasionados pola conta específica relativa ao superávit de ingresos serán deducidos do saldo existente na dita conta.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 66/1997, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.*

Modifícase o artigo 79 da Lei 66/1997, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social, que queda redactado da seguinte forma:

«Artigo 79. *Obxecto do Instituto para a Transición Xusta, O.A.*

O Instituto para a Transición Xusta, O.A. ten por obxecto a identificación e adopción de medidas que garantan a traballadores e territorios afectados pola transición cara a unha economía máis ecolóxica, baixa en carbono, un tratamento equitativo e solidario, minimizando os impactos negativos sobre o emprego e a despoboación destes territorios.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación da Lei 14/2011, do 1 de xuño, da ciencia, a tecnoloxía e a innovación.*

Modifícase o número 3 da disposición adicional décimo primeira da Lei 14/2011, do 1 de xuño, da ciencia, a tecnoloxía e a innovación, que queda redactado nos seguintes termos:

«3. Poderán concederse de forma directa, mediante resolución da persoa titular da dirección do correspondente axente público estatal de financiamento do Sistema español de ciencia, tecnoloxía e innovación, e de conformidade co establecido nos artigos 22.2.b) e 28.1 da Lei 38/2003, do 17 de novembro, as subvencións para a realización de proxectos de investigación científica, técnica e innovación que sexan consecuencia das seguintes convocatorias competitivas:

a) Convocatorias públicas efectuadas polas estruturas creadas por varios Estados membros en execución do programa marco plurianual da Unión Europea, ao abeiro do disposto nos artigos 182, 185, 186 e 187 do Tratado de funcionamento da Unión Europea, así como as que se realicen no marco das asociacións creadas ao abeiro do propio Programa marco de investigación e innovación da Unión Europea.

b) Convocatorias públicas de investigación e innovación competitivas, avaliadas segundo estándares internacionais de avaliación por pares e xestionadas polas estruturas creadas con base en tratados ou acordos internacionais subscritos por España ou os axentes públicos estatais de financiamento do Sistema español de ciencia, tecnoloxía e innovación.»

Disposición derradeira cuarta. *Modificación da Lei 27/2014, do 27 de novembro, do imposto sobre sociedades, sobre liberdade de amortización en investimentos realizados na cadea de valor de mobilidade eléctrica, sustentable ou conectada.*

Con efectos para os investimentos realizados no ano 2020, introdúcese unha nova disposición adicional décimo sexta na Lei 27/2014, do 27 de novembro, do imposto sobre sociedades, coa seguinte redacción:

«Disposición adicional décimo sexta. *Liberdade de amortización en investimentos realizados na cadea de valor de mobilidade eléctrica, sustentable ou conectada.*

1. Os investimentos en elementos novos do inmovilizado material que impliquen a sensorización e monitorización da cadea produtiva, así como a implantación de sistemas de fabricación baseados en plataformas modulares ou que reduzan o impacto ambiental, afectos ao sector industrial de automoción, postos á disposición do contribuínte dentro do ano 2020, poderán ser amortizados libremente sempre que, durante os 24 meses seguintes á data de inicio do período impositivo en que os elementos adquiridos entren en funcionamento, o cadro medio total de persoal da entidade se manteña respecto do cadro medio de persoal do ano 2019.

Os inmobles non poderán acollerse á liberdade de amortización regulada nesta disposición.

A contía do investimento que poderá beneficiarse do réxime de liberdade de amortización será, como máximo, de 500.000 euros.

Para o cálculo da media total do cadro de persoal da entidade tomaranse as persoas empregadas, nos termos que dispoña a lexislación laboral, tendo en conta a xornada contratada en relación coa xornada completa.

A liberdade de amortización será aplicable desde a entrada en funcionamento dos elementos que poidan acollerse a ela, a cal debe producirse antes de que finalice o ano 2021.

2. Para a aplicación da liberdade de amortización regulada nesta disposición, os contribuíntes deberán achegar informe motivado emitido polo Ministerio de Industria, Comercio e Turismo para cualificar o investimento do contribuínte como apto. O dito informe terá carácter vinculante para a Administración tributaria.

O informe deberá solicitalo o contribuínte dentro do mes seguinte á posta á disposición do elemento e será emitido polo órgano competente nun prazo máximo de dous meses desde a recepción da solicitude.

O procedemento de emisión por parte do Ministerio de Industria, Comercio e Turismo dos informes motivados a que se refire este número regularase, no que lle resulte de aplicación e non se opoña ao establecido nesta disposición, polo disposto no Real decreto 1432/2003, do 21 de novembro, polo que se regula a emisión polo Ministerio de

Ciencia e Tecnoloxía de informes motivados relativos ao cumprimento de requisitos científicos e tecnolóxicos, para efectos da aplicación e interpretación de deducións fiscais por actividades de investigación e desenvolvemento e innovación tecnolóxica.

Se no momento de presentar a declaración do imposto sobre sociedades o Ministerio de Industria, Comercio e Turismo non emite o informe a que se refire este número por causa non imputable ao contribuínte, este poderá aplicar, con carácter provisional, a liberdade de amortización prevista nesta disposición sempre que solicitase o dito informe dentro do prazo de solicitude anteriormente indicado. No caso de que o Ministerio de Industria, Comercio e Turismo non considere apto o investimento, o contribuínte deberá ingresar, xuntamente coa cota correspondente ao período impositivo en que se notifique o dito informe, o importe da cota íntegra que correspondería á cantidade deducida en exceso máis os xuros de demora correspondentes.

3. No suposto de que se incumpra a obrigaón de mantemento do cadro de persoal nos termos establecidos no número 1 desta disposición, deberase ingresar a cota íntegra que correspondería á cantidade deducida en exceso máis os xuros de demora correspondentes. O ingreso da cota íntegra e dos xuros de demora realizarase conxuntamente coa autoliquidación correspondente ao período impositivo en que se incumprise a obrigaón.

4. As entidades ás cales, de acordo co establecido no artigo 101 desta lei, lles sexan de aplicación os incentivos fiscais para as empresas de reducida dimensión previstos no capítulo XI do título VII desta lei poderán optar entre aplicar o réxime de liberdade de amortización previsto no artigo 102 desta lei ou aplicar o réxime de liberdade de amortización regulado nesta disposición.»

Disposición derradeira quinta. *Títulos competenciais.*

Este real decreto lei dítase ao abeiro das regras 13.^a, 22.^a, 23.^a e 25.^a do artigo 149.1 da Constitución, que atribúen ao Estado a competencia exclusiva en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica; en materia de lexislación e autorización das instalacións eléctricas cando o seu aproveitamento afecte outra comunidade ou o transporte de enerxía saia do seu ámbito territorial; en materia de lexislación básica sobre protección do ambiente, sen prexuízo das facultades das comunidades autónomas de estableceren normas adicionais de protección; e de bases do réxime mineiro e enerxético, respectivamente.

O artigo 6 dítase ao abeiro do artigo 149.1.13.^a e 14.^a da Constitución, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, facenda xeral e débeda do Estado.

O artigo 7 dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado sobre facenda xeral, prevista polo artigo 149.1.14.^a da Constitución.

O artigo 9 dítase ao abeiro das regras 13.^a, 14.^a e 21.^a do artigo 149.1 da Constitución, que atribúen ao Estado, respectivamente, as competencias sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, facenda xeral e débeda do Estado e ferrocarrís e transportes terrestres que transcorran polo territorio de máis dunha comunidade autónoma.

O artigo 10 dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.13.^a, 21.^a e 24.^a da Constitución, que atribúen ao Estado a competencia sobre «bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica», «ferrocarrís e transportes terrestres que transcorran polo territorio de máis dunha comunidade autónoma» e «obras públicas de interese xeral ou cuxa realización afecte máis dunha comunidade autónoma», respectivamente.

O artigo 11 dítase ao abeiro dos artigos 149.1.13.^a e 18.^a, en canto atribúen ao Estado a competencia sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e bases do réxime xurídico das administracións públicas e do réxime estatutario dos seus funcionarios.

O artigo 12 dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado en materia de telecomunicacións recoñecida no artigo 149.1.21.^a da Constitución española.

A disposición adicional quinta dítase ao abeiro das competencias exclusivas que corresponden ao Estado en materia de lexislación laboral, facenda xeral, portos de interese xeral e mariña mercante, de conformidade co disposto no artigo 149.1.7.^a, 14.^a e 20.^a da Constitución.

Pola súa parte, a disposición adicional sexta dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado en materia de sanidade exterior do artigo 149.1.16.^a da Constitución.

A disposición derradeira terceira dítase ao abeiro do artigo 149.1.18.^a da Constitución española, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia do procedemento administrativo común, sen prexuízo das especialidades derivadas da organización propia das comunidades autónomas.

As normas obxecto de modificación polo presente real decreto lei seguirán amparándose nos títulos competenciais expresados nelas.

Disposición derradeira sexta. Incorporación de normas do dereito da Unión Europea.

Mediante este real decreto lei incorpórase parcialmente ao ordenamento xurídico español, no relativo ao almacenamento e á agregación, a Directiva 2019/944 do Parlamento Europeo e do Consello, do 5 de xuño de 2019, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e pola que se modifica a Directiva 2012/27/UE.

Adicionalmente, incorpórase parcialmente, no relativo ás comunidades de enerxías renovables, a Directiva (UE) 2018/2001 do Parlamento Europeo

e do Consello, do 11 de decembro de 2018, relativa ao fomento do uso de enerxía procedente de fontes renovables.

Finalmente, incorpórase parcialmente, no relativo á extensión da vixencia do sistema de obrigacións de eficiencia enerxética, a Directiva (UE) 2018/2002 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de decembro de 2018, pola que se modifica a Directiva 2012/27/UE relativa á eficiencia enerxética.

Disposición derradeira sétima. *Salvagarda do rango de certas disposicións regulamentarias.*

As modificacións que, con posterioridade á entrada en vigor deste real decreto lei, poidan realizarse respecto ás normas regulamentarias que son obxecto de modificación por este, en particular do contido do artigo 3 e a disposición transitoria terceira deste real decreto lei, relativos á modificación do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, así como o artigo 12, relativo ao proceso de liberación da banda de frecuencias 694 MHz a 790 MHz, poderán efectuarse mediante normas con rango de real decreto.

Disposición derradeira oitava. *Desenvolvemento regulamentario e habilitación normativa.*

1. Habilítase o Goberno para aprobar cantas disposicións sexan necesarias para o desenvolvemento, aplicación e execución do establecido neste real decreto lei.

2. En particular, autorízase o Goberno para modificar regulamentariamente o artigo 3, os anexos I e II e os prazos establecidos no artigo 1.1, excepto para o caso daquelas instalacións que no momento da data de entrada en vigor deste real decreto lei xa solicitasen ou obtivesen os permisos de acceso ou de acceso e conexión, así como para desenvolver o establecido no artigo 4. En ningún caso se poderá modificar regulamentariamente o prazo para a obtención da autorización administrativa de explotación definitiva.

3. O Goberno e a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia aprobarán, no prazo máximo de tres meses desde a entrada en vigor deste real decreto lei, cantas disposicións regulamentarias sexan precisas para o desenvolvemento e execución no ámbito das súas competencias do previsto no artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Disposición derradeira novena. *Entrada en vigor.*

Este real decreto lei entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Non obstante, o previsto na disposición adicional sexta estará vixente até que o Goberno declare de maneira motivada e de acordo coa evidencia

científica dispoñible, logo de informe do Centro de Coordinación de Alertas e Emerxencias Sanitarias, a finalización da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, de acordo co previsto no artigo 2.3 do Real decreto lei 21/2020, do 9 de xuño, de medidas urxentes de prevención, contención e coordinación para facer fronte á crise sanitaria ocasionada polo COVID-19.

Dado en Madrid o 23 de xuño de 2020.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN

ANEXO

Lista de nós de transición xusta

<i>Nós da rede de transporte</i>
Carrió 220 kV.
Compostilla 220 kV.
Compostilla 400 kV.
Guardo 220 kV.
La Robla 400 kV.
Lada 400 kV.
Lancha 220 kV.
Litoral 400 kV.
Meirama 220 kV.
Montearenas 400 kV.
Montearenas 220 kV.
Mudéjar 400 kV.
Narcea 400 kV.
Pinar del Rey 400 kV.
Pinar del Rey 220 kV.
Pontes García Rodríguez 400 kV.
Puertollano 220 kV.
Soto Ribera 400 kV.
Soto Ribera 220 kV.
Velilla 400 kV.
Garoña 400 kV.
Garoña 220 kV.